

40e jaargang no. 12, december 1979

Onze Vogels

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

DAGELIJKS BESTUUR N.B.v.V.

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17,
4812 AK Breda, telefoon (076) 13 61 37.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom.

2e Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Commissaris: D.J. van der Molen, Esschingstraat 80,
7721 XD Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: D.J. Prinsen, Berkenlaan 132,
7064 HT Silvolde, telefoon (08350) 53 14.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: A.J.F. Lammerse,
Oude Kruisweg 104, 2142 EH Cruquius,
telefoon (023) 28 59 06.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H.J. Nooljen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

G. van der Meijden, Kemperlandstraat 27,
5283 CK Boxtel, telefoon (04116) 7 45 29, voor tropen,
grasparkieten etc.

H.J. Veerkamp, Royaardsplein 12, 3123 AN Schiedam,
telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.

H. Warmerdam, v.d. Duin van Maasdamlaan 45,
2181 XB Hillegom, telefoon (02520) 1 75 57,
voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.

Binnenland f 27,50 per jaar, bij vooruitbetaling op onze
giro 1148324. **Buitenland** f 37,50 per jaar, per luchtpost
extra tarief volgens PTT-kosten.

België: 400 Bfr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening
nr. 000-0156074-01 bij het bestuur der postcheck te
Brussel 1.

Opgave abonnement bij het Bonds bureau,
Bergen op Zoom.

510

Onze

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende
zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn
plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebraclub

Secretaris: J.G. J. van Valkenburg, Snijderstraat 15a,
4204 EB Gorkum, telefoon (01830) 3 45 83.
Penningmeester: A.A. Straver, Emmalaan 9,
2405 GA Alphen a.d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v.
penningm. NZC Alphen a.d. Rijn.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3,
3173 RE Poortugaal, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: L.J.G. Rovers,
W.H. Jordaansingel 40, 7481 GP Haaksbergen,
telefoon (05427) 28 24.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub nr. 1667906.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden

Secretaris: S.A. van Dongen, Schimmelpenninck-
straat 17, 5037 RT Tilburg, telefoon (013) 67 25 05.
Penningmeester: G.F. Jansen, Fresiastraat 15,
3742 TK Baarn, telefoon (02154) 1 83 34.
Giro 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub van insecten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Plein 1953, nr. 144,
3086 EK Rotterdam, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: E. Zehenpfenning, Acacialaan 8,
3741 WC Baarn, telefoon (02154) 1 20 07,
giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 25,— per jaar. entree f 5,—.

Japane Meeuwenclub

Secretaris: A. Kok, Pais 29, 6931 DJ Westervoort,
telefoon (08303) 23 58.
Penningmeester: W.A.M. Berns, Kerkallee 91,
6882 AP Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28.
Rek.nr. 30.39.88.207 Rabobank, Velp.
t.n.v. Penningmeester J.M.C.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras- en Grote parkieten

Secretaris: J. M. Lupsan, Hoge Waard 31,
6825 JL Arnhem, telefoon (085) 61 19 15.
Penningmeester J. Versluis, Kat. Lagedijk 133b,
3081 ZP Rotterdam, telefoon (010) 84 11 86
Postgiro nr. 3587100 t.n.v. Penn.: Parkieten
Speciaal Club.
Contributie f 20,— per jaar. Entree f 5,—.
Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling
contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

ND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 49.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 7242 EP Lochem.

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, v.d. Duin van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. v.d. Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: J. van Strien, Bodaanstraat 8, 9254 CM Hardegarijp.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: H. Kehl, Plein 1953 nr. 144 3086 EK Rotterdam.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 21 januari 1980

IN DIT NUMMER

	pag.
Lori's	512
De Agapornis roseicollis en zijn kleurmutaties	513
Kleurmutaties bij de Agaporniden	514
Grasparkieten allerlei	519
Van groen tot albino - de klassieke kleuren	520
Over zangkanaries gesproken...	521
Wat lezers schrijven	523
Op verzoek van	525
Kweekervaringen met Groenpastel Elssijzen	527
Ervaringen met Afrikaanse soorten	529
Goudfazanten in diverse kleuren	531
Ervaringskrabbels	535
Kamerplanten help ze goed de winter door	536
Zulte	537
Kweek en kweekselectie 1-2	538
Blauwfazantjes in soorten	540
De volière van de maand	542
Exotische vogels als huisdieren Ja of Nee	544
Toekan met kunstsnavel	545
Vraag en Aanbod	546
NBvV-Service	554
Inhoudsopgave 1979	555

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Cédé Vogelvoeders bv	518
Harteveld Hoos & Heijermans b.v.	522
Hellingman b.v., De Tropicahal, Minifauna, F. Thijssen	524
Edition Leipzig	526
Oosterbeek, Siem van 't Hart, ÉB eivoer, Adgefo, Blankestijn, W. Rouppe van der Voort	530
Sluis	534
Edelchemie Panheel b.v., Orni-Mondo	535
Fauna lux, S.E. Voordewind	541
Thieme & Co	547
404	548
Fauna Metaalwaren b.v.	549/550
Sabri Pet Supplies	551
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Animali, Rein v.d. Veen, G.J. van Gelder	552
Beaphar	553
v.d. Mark	554
Witte Molen	556

Foto voorplaat: Papua lori's
Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

LORIES

Nu er de laatste jaren meer artikelen gepubliceerd worden over lori's en over kweekresultaten met diverse soorten, blijkt er ook steeds meer liefhebberij te komen voor deze prachtige vogels.

Werden vroeger sporadisch bepaalde soorten aangeboden, tegenwoordig ziet men steeds meer aanbiedingen van lori's in steeds meerdere soorten. In de Nederlandse taal wordt zeer weinig geschreven over deze vogels, en de auteurs die zich er dan nog aan wagen blijven dan ook nog terdege op de vlakte aangezien zij ook onbekend zijn met de meeste soorten.

We lezen dan meestal bij de minder bekende soorten alleen een kleurbeschrijving met land van herkomst met de opmerking 'gedrag in gevangenschap onbekend'.

Zo ook met de vogels welke afgebeeld staan op de omslag van Onze Vogels van deze maand.

Hierop zit u afgebeeld 3 vertegenwoordigers van het geslacht *Charmosyna* n.l. 3 soorten papoea honingpapagaaien of honinglori's.

De vogel linksonder is de nominaatvorm van dit ras n.l., *Charmosyna papoua*, de rechtse vogel is een ondersoort, de Stella lori, *Charmosyna*

papoua goliathina, en boven eveneens een Stella lori maar dan de melanistische vorm ofwel de zwarte Stella lori. Deze zwarte Stella is in de vrije natuur veel zeldzamer dan de rode. De honinglori's onderscheiden zich van de andere lorisoorten door hun typisch trapsgewijze vorm van de staart, waarbij bij sommige soorten de beide middelste staartpennen sterk verlengd zijn.

Tevens is de hele lichaamsbouw van deze schitterende vogels veel sierlijker dan bij de andere lorisoorten.

Papoealori's leven in de hoge bergen van Nieuw Guineë en worden

slechts zeer zelden ingevoerd.

Algemeen wordt aangenomen dat het zwakke vogels zijn en moeilijk in leven te houden, maar dit is m.i. hoofdzakelijk te wijten aan een verkeerde behandeling en verkeerde voeding.

Het zijn n.l. uitgesproken honingeters die in de vrije natuur uitsluitend nectar en zeer zachte vruchten eten.

Als ik mijn Stella lori's het normale lorivoer geef, dan eten ze er maar moeilijk van en gaan ze onder het eten regelmatig naar de waterbak om te drinken.

Daarom maak ik hun voer vloeibaar met water en een extra lepel honing en glucose. Een belangrijk kenmerk van papoealori's is het geslachtsonderscheid.

Kan men bij de meeste lorisoorten geen verschil zien tussen man en pop, bij de meeste *Charmosyna* soorten is dit verschil wel duidelijk te zien.

De pop van de papoealori heeft twee gele vlekken opzij van de flank en bij de Stella lori's hebben de poppen een geheel gele rug, terwijl de mannen van beide soorten dit geel missen.

Er wordt wel eens beweerd dat mer lori's in open buitenvolières moeten houden zowel 's zomers als 's winters, maar deze mening deel ik be-slist niet.

Uit de vele reacties die ik van andere liefhebbers krijg blijkt wel dat de kweekresultaten over het algemeen het beste zijn bij hen die hun vogels houden in volières met eventueel te verwarmen nachthokken.

Ik heb momenteel 11 paar lori's welke ik gehuisvest heb in binnenvolières van plm. 1,25 m. lang 1 m. breed en 1,80 m. hoog en ik heb alleen al dit jaar van 5 paar vogels jongen op stok n.l. van de Rode lori, Dusky lori van 2 paar Viooltjes lori's en Mitchell lori. De geelgestreepte lori's zitten op eieren.

Dus al met al nog niet zo'n slecht resultaat en ik hoop dan ook mede door dit artikel meerdere liefhebbers aangespoord te hebben eens met de kweek van een of meerdere soorten lori's te beginnen, ik weet zeker dat u enorm veel plezier van deze prachtige vogels zult hebben en dat ze het beetje extra werk dubbel en dwars waard zullen zijn.

Tekst: F. Beswerda

Foto: Vogelpark Walsrode/Müller

De Agapornis roseicolli en zijn kleurmutaties

Tekst: B. v.d. Kamer
Foto: Th. Brosset

De Roseicollis is een bij uitstek geschikte kooi- en vollère vogel. Het ontstaan van de verschillende nieuwe kleurmutaties en de mogelijkheden welke we nu bezitten om deze kleuren vast te leggen en ook om nieuwe kleuren te gaan kweken, maakt het houden van deze vogeltjes tot een waar genoegen.

Nu de grootste massakweek van deze kleurmutaties voorbij is, mogen we wel aannemen dat de serieuze liefhebbers en kwekers van dit werkelijk unieke dwergpapegaaitje zijn overgebleven. Doch het kweken met deze kleuren vereist wel inzicht van de kweker en hij zal toch ook een zekere kennis moeten bezitten van de erfelijkheidsleer, want anders maken we zeker fouten en is het onmogelijk om een vooropgezet doel na te streven.

In de achter ons liggende periode is er door verschillende kwekers eenvoudig gesproken 'zo maar wat aangerommeld', wat tot gevolg had, dat de kwaliteit van de gekweekte vogels in zijn geheel achteruit ging. Dit werd in de hand gewerkt door de hoge prijzen van bepaalde kleuren en is vooral te zien bij de Goldencherrie. Men kweekte veelal Goldencherrie x Goldencherrie om zo snel mogelijk jongen te kunnen verkopen, doch

Goldencherrie is juist een van de kleuren waarmee men geregeld op de wildkleur moet terugparen om mooie forse, goed gekleurde vogels te behouden. Zo zijn er nog wel meer voorbeelden aan te halen.

Daarom is het nu wel zaak om eens te denken aan de toekomst. Als we nu zien welke kleurmutaties we al bezitten: zeegroen, pastelblauw, geelbont, goldencherrie, geel, lutino, olijf en de verschillende gekweekte kleurslagen zoals albino, zilver, blauwbont, crème, enz., kunnen we wel vaststellen dat we de mogelijkheden van de grasparkieten gaan benaderen en in de toekomst wellicht voorbij streven. Denk alleen maar aan het rood dat de roseicollis bezit en de grasparkiet niet.

Als we beseffen welke mogelijkheden er voorhanden zijn, is nu misschien de tijd gekomen om met medewerking van de Technische Commissie van onze Bond, te zorgen dat op de eerste plaats de bestaande mutaties in hun oorspronkelijke kleur behouden blijven en op de tweede plaats, dat er leiding en richting wordt aangegeven naar het kweken van nieuwe kleuren.

Nu b.v. de Olijf is herontdekt, zijn er vele mogelijkheden om te experimenteren bijgekomen; de factor,

welke olijfgroen zo donker maakt, kunnen we in alle bestaande kleurmutaties kweken. Iets dat dan ook al door verschillende liefhebbers wordt gedaan door o.a. Zeegroen x Olijf, in de hoop om Cobaltblauw en Mauve te verkrijgen. Maar is dit wel zo? Krijgen we Cobaltblauw of krijgen we alleen maar donker Zeegroen?

En dan komt er in de toekomst nog een probleem bij, n.l. het geven van de juiste benaming aan de verschillende kleuren. Hierin zal toch ook begeleiding van de deskundigen van de Technische Commissie nodig zijn. Neem nu b.v. de Albino roseicollis: dit is werkelijk een der mooiste kleuren, zacht overgoten crèmekleurig met lichtrose masker en rode ogen, een juweel om te zien, maar dit is absoluut geen Albino.

Mogen we deze nu eigenlijk wel Albino blijven noemen, immers als er wel eens een zuivere Blauwe Roseicollis gekweekt wordt, kunnen we ook een zuivere Albino kweken en wat is dan de naam van de crème-kleurige?

Dit zijn zaken die onze aandacht verdienen en het is nog vroeg genoeg om hier orde in te brengen. Ik geloof wel dat de Roseicollis dit waard is.

□

Kleurmutaties bij de Agaporniden

door D.A. Duivis

Foto's: B. v.d. Kamer

Gestadig ontwikkelt zich de liefhebberij voor de mutantenkweek met de Agaporniden. Het meest in de belangstelling staat wel de ROSEICOLLI, hetgeen niet verwonderlijk is omdat zich bij deze soort tot op heden de meeste kleurmutaties hebben voorgedaan.

De eerste mutanten die het levenslicht aanschouwden zullen naar alle waarschijnlijkheid goed van kleur geweest zijn. Zij kwamen voort uit een wildvorm ouderpaar. De wildvormvogel is dan ook een onmisbare basis bij de verdere doorkweek met de mutanten en menige kweker heeft deze omstandigheid in het verleden te veel over het hoofd gezien. Het verlangen naar een zo spoedig mogelijke vermeerdering van het aantal mutanten speelde vermoedelijk zo'n grote rol, dat helaas meer gelet werd op de kwantiteit dan op de kwaliteit.

Mutanten van dezelfde kleurslag werden generatie op generatie aan elkaar gekoppeld, ongeacht of zij nu wel of niet goed van kleur of grootte waren. Nog erger was het, dat ongebreideld gemuteerde eigenschappen van andere kleurslagen in een mooie op zich zelf staande kleurmutant werden gekweekt. Het is niet uitgesloten dan men het boeiend vond om zoveel mogelijk verschillende, al dan niet gecombineerde kleurslagen uit één ouderpaar te kweken. Het gevolg was in vele gevallen een toename van het aantal foutenbronnen bij de reeds in de Standaard omschreven erkende kleurslagen.

De oorzaken van deze, niet aan te bevelen, kweekmethoden kunnen zijn:

a. Commerciële belangstelling met het doel massakweek te bedrijven;

b. Geen of te geringe kennis van de erfelijkheidsleer **EN** de vederstructuur van zowel de wildvorm-

vogel als de mutant. Vooral de vederstructuur is mede van belang, omdat we toch enigszins moeten kunnen begrijpen wat de oorzaak kan zijn, dat een bepaalde kleur te licht of te donker is. Bij het samenstellen van een toekomstig broedkoppel kunnen we daar dan rekening mee houden.

Thans zijn we gelukkig al zo ver, dat er maandelijks van goed willende liefhebbers brieven binnenkomen, waarin geklaagd wordt over de onzuiverheid van het aangeboden kweekmateriaal. Voorheen nam men blijkbaar met al het aangeboden al genoeg. Gevraagd wordt een halt toe te roepen aan het 'lukraak' kweken, teneinde de reeds verschenen mutaties zuiver kunnen houden en liefst te verbeteren. Ook over de gezigde benamingen van diverse mutaties is men het vaak niet eens. Er zijn brieven bij met 'eigen ontwerp' symbolen en formules om de uitkomsten van verschillende paringen te berekenen enz. Al met al dus een gunstige ontwikkeling, ook voor wat betreft de serieuze aanpak van de kweekmethode.

Tot besluit wordt in de brieven dan meestal de suggestie gedaan een serie artikelen in 'Onze Vogels' te schrijven over de erfelijkheid en wat daarmee samenhangt van de betreffende kleurmutaties.

Aan deze suggestie geven wij graag gevolg. We hebben hierbij echter ook de medewerking nodig van de liefhebbers die in het bezit zijn van kleurmutaties, welke niet c.q. nog niet volledig in de Standaard Agaporniden omschreven zijn. Zoals bekend, dient de Standaard, al naar gelang de ontwikkeling in de mutantenkweek regelmatig te worden bijgewerkt en mogelijk ook wel op diverse punten te worden herzien.

In de door ons ontvangen brieven over kleurmutaties bij de Roseicollis is o.m. als sprake van 'kobaltblauw', 'mauve-purpergrijs', 'zilver'- en 'cinnamon'. Willen deze (mogelijk vermeende) kleurslagen op hun juiste hoedanigheid beoordeeld kunnen worden, dan is hiervoor een nauwkeurig en deskundig microscopisch onderzoek van de vederstructuur beslist noodzakelijk. We moeten dan beschikken over enkele veertjes van borst, vleugel, masker, rug en stuit. In het algemeen van elk veerveld, waarin verandering van kleur zichtbaar is.

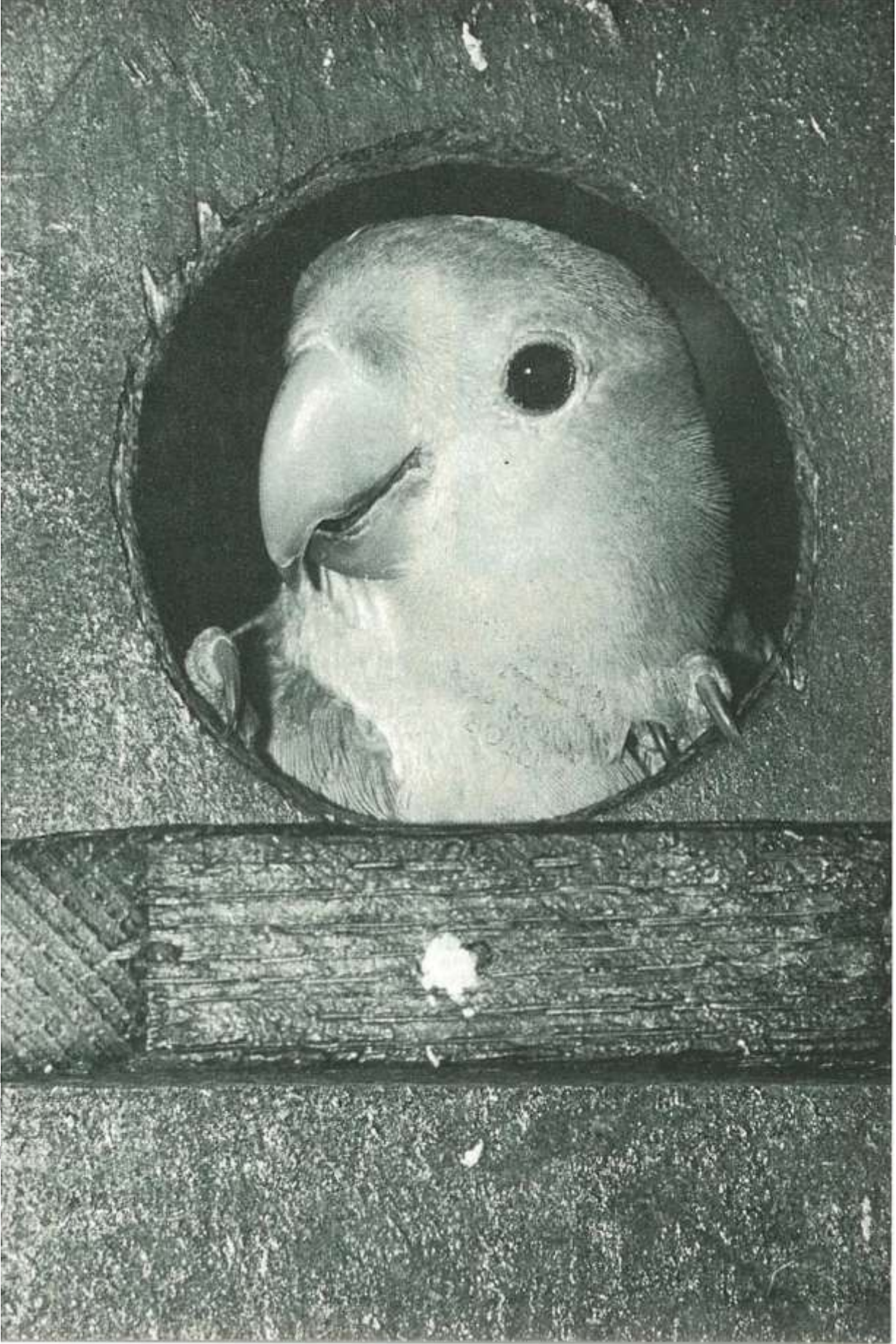
Ook dienen we de wijze van vererving van de betreffende factor te weten. Deze behoeft namelijk niet bij alle soorten gelijk te zijn. Een duidelijk voorbeeld hiervan is dat de pastefactor bij de Roseicollis autosomaal recessief vererft en dezelfde factor bij de Roodrugparkiet geslachtsgebonden.

Gaarne nodigen we de bezitters/kwekers van de niet of nog onvolledig omschreven kleurslagen dan ook uit, hun medewerking te willen verlenen aan de verwezelijking van een zo volledig mogelijke 'Standaard Agaporniden'.

We gaan nu over tot de afzonderlijke behandeling van de reeds bekende, gemuteerde kleurslagen:

ROSEICOLLI LICHTGROEN-PASTEL

Als eerste nemen we de kleurmutant met de veel omstreden benaming 'Golden Cherry'. Tot voor enkele jaren wist vrijwel niemand (behalve de bezitter daarvan zelf) welke kleurslag met deze verwarring stichtende fantasiebenaming werd bedoeld. Deze benaming gaf, zowel voor de liefhebber als de keurmeester, geen enkele indicatie voor wat betreft het oorzakelijk verband

Vogel

copy

1/2 AG Roseicollis lichtgroen-pastel

Foto A

Foto B

van kleurverandering als de wijze van vererving. De verwarring werd nog groter toen in tijdschriften en andere uitgaven kleurenfoto's verschenen waarop een gele Roseicollis met rode ogen voorkwam. Het onderschrift daarbij luidde 'Golden Cherry'. Dit was echter niet de Golden Cherry, doch de geslachtsgebonden verervende Lutino. Pas veel later kwam uiteindelijk aan het licht, dat met de onderwerpelijke kleurslag de reeds in de Standaard opgenomen en omschreven **LICHT-GROEN-PASTEL** werd bedoeld.

De oorzaak van kleurverandering van wildvormgroen naar lichtgroen-pastel ligt in het gedeeltelijk reduceren van het in de groene lichaamsbevedering en stuit aanwezige zwart (eu)melanine. De reductie moet ongeveer 50% bedragen, zodat het melanine van zwart tot grijs afzwakt. De factor die verantwoordelijk is voor de vorming van het rood-geel carotenoïde in de bevedering, wordt door de melaninereductiefactor niet aangetast. Het rood in het masker blijft op gelijke sterkte zichtbaar, zoals bij de wildvorm, omdat zich in die veervelden geen melanine bevindt. Het geel carotenoïde in de groene li-

chaamsbevedering blijft eveneens op volle sterkte aanwezig, doch wordt **méer** zichtbaar omdat het daarin aanwezige, tot grijs gereduceerde melanine minder het geel maskeert dan het oorspronkelijke zwart.

De natuur is wel eens 'grillig' en schenkt ons lang niet altijd pastellen met een reductiefactor van 50%. Er worden ook jongen geboren met een te grote – en ook met een te geringe melanine – reductiefactor. De eerste is te geel door te weinig melanine bezit en de andere te donker door te veel melanine bezit in de bevedering. Dit zijn de door ons zo genoemde 'tussenkleuren' en als zodanig ongeschikt als tentoonstellings-exemplaar.

Een en ander wil echter niet zeggen, dat deze tussenkleuren als kweekmateriaal beslist ongeschikt behoeven te zijn. Het is niet uitgesloten dat men bij paring van een vogel met een te geringe melaninereductiefactor van bijvoorbeeld 30%, aan een vogel met een te grote reductiefactor van 70% dan jonge vogels verkrijgt die in kleur het midden houden tussen die van beide ouders en dat

kan dan ook 50% reductie opleveren.

Het is dus zaak dat men van te voren eerst alles goed bekijkt eer men een kweekkoppel samenstelt. Worden er twee partners bij elkaar geplaatst die beide een te grote reductiefactor bezitten (dus te licht zijn), dan mag men ook niet verwachten dat de nakomelingen daarvan wel goed van kleur zullen zijn. In de Standaard wordt er overigens al op gewezen dat de pastellen een behoorlijke kleur moeten hebben en niet voor vuil geel worden aangezien.

De twee bij dit artikel geplaatste foto-opnamen in kleur tonen beide een Roseicollis Lichtgroen-pastel. U ziet duidelijk het kleurverschil. Op foto (A) is de lichaamskleur te licht tengevolge van een te grote melaninereductie. (Het is ook mogelijk dat het lichteffect bij de foto-opname een rol heeft gespeeld). De kleur op schedel – en achterhoofd bij deze vogel is wel goed.

Op foto (B) benadert de lichaamskleur de gewenste verschijningsvorm.

Gesteld hebben we al, dat de 'tussenkleuren' bij juiste toepassing als

Kleurmutaties bij de Agaporniden

kweekmateriaal niet beslist onge- schikt behoeven te zijn. De voorkeur verdient het echter de in kleurafwij- kende pastellen terug te paren aan de homozygote wildvormvogel. Men verkrijgt dan natuurlijk geen enkele 'pastel', doch wel wildkleurige jon- gen die alle split voor pastel zijn. Het zijn juist deze vogels die we voor de verdere kweek gaan inschakelen. Aan welke eisen dient de te gebrui- ken homozygote (enkel de eigen kleur verervende) wildvormvogel dan te voldoen?

- 1e. Formaat moet zo fors mogelijk zijn;
- 2e. Kleur van voorhoofd-masker zo egaal mogelijk rood-dieprose, zonder storende uitlopers in borst;
- 3e. Kleur van buik egaal grasgroen, vleugels egaal donkergrasgroen. Vooral vogels met geel-achtige vlekken op borst en zwarte teke- ning op vleugels weren. Bedenk dat deze fouten in de 'pastellen' nog meer zichtbaar zullen zijn. Een lichtgroen-pastel met don- kergrijze vlekken in het vleugel- dek is ook geen sieraad.

Vererving: Autosomaal recessief, d.w.z. terugtrekend. De wildfactor overheerst en is dus dominant. Dit houdt in, dat de pastelfactor pas zichtbaar is als de vogel op beide chromosomen de betreffende factor bezit.

Onderstaand de kweekmethoden onder vermelding van de **theoreti- sche** uitkomsten:

Paring 1.

Wildvorm x Lichtgroen-pastel (ook omgekeerd): 100% wildvorm/pastel, zowel mannen als poppen. Goede paring, u weet zeker dat alle jongen zeker split voor pastel zijn.

Paring 2.

Wildvorm/pastel x lichtgroen-pastel (ook omgekeerd): 50% wildvorm/ pastel en 50% lichtgroen-pastel, zo- wel mannen als poppen. Goede pa- ring. U weet zeker dat alle wildvorm

uitziende jongen zeker split voor pastel zijn.

Paring 3.

Lichtgroen-pastel x Lichtgroen- pastel. 100% lichtgroen-pastel.

Goede paring indien ouders met de juiste melaninereductiesterkte zijn ingeschakeld. Zo niet, dan handelen als omschreven bij 'tussenkleuren'. Het blijft dan ook nog wel de vraag of er jongen met de juiste melanine- reductie verkregen worden. Het is in ieder geval het proberen wel waard.

Paring 4.

Wildvorm/pastel x Wildvorm/pastel.

25% wildvorm

50% wildvorm/pastel

25% lichtgroen-pastel

Minder goede paring. U bezit nu in totaal 75% wildkleurige jongen, waarvan u niet weet welke nu wel of niet split voor pastel zijn.

De 25% lichtgroen-pastellen, zowel mannen als poppen, zijn zuiver.

Paring 5.

Wildvorm/pastel x Wildvorm (ook omgekeerd).

50% wildvorm 50% wildvorm/pastel

Niet aan te bevelen paring voor een doelmatige, direct tot resultaten lei- dende kleurenkweek. U bezit nu in totaal 100% wildkleurige jongen, waarvan u niet weet welke nu wel of niet split voor pastel zijn.

Door een kweekwijze toe te passen als vermeld onder paring 4 en 5 ver- krijgt men op den duur een te groot aantal jongen, waarvan u eerst door proefparingen te weten moet zien te komen of zij al dan niet split voor de pastelfactor zijn. Dit kost niet alleen tijd, doch vooral kooiruimte waarme- de zoveel liefhebbers te kampen hebben. Ontbreken deze mogelijkhe- den, wees dan sportief en verkoop de betreffende jongen nimmer voor vaststaande splitvogels.

Bij de behandeling van de licht- groen-pastel beperken wij ons enkel tot de selectieve kweek van deze kleurmutant. Het is niet aan te raden

hierin de bontfactor en/of de zee- groenfactor te kweken. Waarom de- ze mooie kleurslag in de waagschaal stellen door het inkweken van een vrijwel zeker tegenvallend bontpa- troon. De zeegroenfactor is een ei- genschap die de vorming van carote- noïde (geel-rood) in de bevedering gedeeltelijk belet. Het verminde- ringspercentage bedraagt ongeveer 50%. We kunnen daarmee dus het geel-rood, dat bij de lichtgroen-pas- tel op volle sterkte in de bevedering aanwezig dient te zijn, zeker niet ver- beteren. Ondanks het feit dat de on- gemuteerde carotenoïdefactor van de lichtgroen-pastel de gereduceer- de factor van de zeegroene zal over- heersen, lopen we toch de kans dat het geel-rood in het nageslacht van de lichtgroen-pastel ten nadele beïn- vloed zal worden.

□

De voeding in de praktijk

Na de theoretische uiteenzetting gelezen te hebben, zal u ongetwijfeld duidelijk geworden zijn dat het samenstellen van een verantwoorde vogelvoeding een allesbehalve eenvoudige zaak is en dan een handvol zaad, een bakje grit en een schaal water lang niet voldoende is om aan de behoeften van onze vogels te voldoen.

Om te beginnen kunnen we er van uitgaan dat geen enkele zaadsamenstelling alle benodigde aminozuren in voldoende mate bevat. Meestal hebben de in de handel verkrijgbare zaadmengsels een tekort aan de aminozuren arginine en lysine terwijl de goedkopere mengsels meestal ook een gebrek aan threonine hebben.

Om zoveel mogelijk van een constante samenstelling van het zaadmengsel verzekerd te zijn, meng ik de zaden zelf. Ook vanuit economisch standpunt bekeken verdient dit aanbeveling. Immers de btw. op zaadmengsels bedraagt 18% en op enkelvoudige zaden slecht 4% zodat u door het zaad zelf te mengen de kostprijs met maar liefst 14% kunt drukken. Bovendien kunt u de zaden, die nogal aan flinke prijschommelingen onderhevig zijn op een tijdstip dat de prijs gunstig is inkopen. U dient dan wel over een goede droge opslagruimte te beschikken zodat de zaden niet kunnen gaan schimmelen.

Als standaardzaadmengsel meng ik de volgende zaden in de aangegeven percentages door elkaar:

- 25% La Plate millet
- 10% Senegal gierst
- 15% witzaad
- 10% boekweit
- 10% padi (ongepelde rijst)
- 10% haver

5% hennep

5% sesamzaad

5% zonnebloempitten

2½% aardnoten (ongebrande gepelde pinda's)

2½% negerzaad

Hierbij wil ik opmerken dat de eerste zes genoemde zaden, dus 80% zeer koolhydraatrijk, de overige 20% t.w. hennep, sesamzaad, zonnebloempitten, aardnoten en negerzaad bijzonder vetrijk zijn.

In dit zaadmengsel zijn, met uitzondering van het aminozuur lysine, alle overige essentiële aminozuren in goede hoeveelheden vertegenwoordigd. Het is ondoenlijk om voor het gehele jaar een standaardzaadmengsel samen te stellen.

Niet alleen hebben we te maken met verschillende vormen van huisvesting zoals verwarmd, onverwarmd, binnen, buiten, grote- of kleine vliegkruimten maar ook met verschillende periodes zoals kweek, opfok, en rui.

Het spreekt vanzelf dat we met de steeds wisselende omstandigheden en met de hieraan gekoppelde behoeften van onze vogels, bij de samenstelling van de voeding rekening dienen te houden.

Met een eenvoudig voorbeeld hoop ik u mijn bedoeling voldoende duidelijk te maken.

Indien uw vogels in de winter onverwarmd gehuisvest zijn, kunt u bij strenge vorst overwegen om het percentage sesam- en zonnebloemzaad met enkele procenten te verhogen en de hoeveelheid millet in de samenstelling met dit percentage te verminderen. Zijn uw vogels te vet dan meer koolhydraatrijke zaden verstrekken en minder vetrijke.

Zoals reeds gezegd, is een zaadmengsel alleen onvoldoende. Zelf verstrek ik het gehele jaar een in de handel verkrijgbaar eivoer waaraan

extra lysine is toegevoegd. In de broed-, opfok- en ruiperiode geef ik dit ongelimiteerd. D.w.z. zoveel de vogels willen opnemen. In de zgn. rustperiode geef ik hetzelfde eivoer doch sterk gerantsoeneerd. Bovendien verstrek ik dagelijks een bakje waarin een weinig gesneden fruit, zoals appel, peer, banaan, rozebottels of lijsterbessen, verder een paar schijfjes wortel, wat groen en een kleine gift geweekte of licht gekiemde tarwe, haver, gerst en zonnebloemzaden. Deze 'salade' moet u als een toegift zien en wordt dus met mate verstrekt.

Wist u overigens dat u rozebottels en lijsterbessen in de diepvrieskist uitstekend kunt bewaren?

De vogels in de broedkooien en de pas uitgevlogen jongen, verstrek ik steeds in melk geweekt oud brood. Ook buiten het broedseizoen geef ik het wel eens voor de afwisseling. Mijn vogels nemen dit met graagte op en dit geeft mij tevens de mogelijkheid, indien nodig, hierbij medicijnen e.d. te geven.

Aan de hand van de verstrekte gegevens is het zeer goed mogelijk zelf het eivoer te maken.

Als basis kunt u gemalen beschuit en hardgekookte eieren nemen. Het eiwit gehalte kunt u wat opvijzelen door wat sojabloem bij te mengen. Hieraan dient u nog een vitamine-mineralen preparaat toe te voegen waaraan calcium en fosfor niet mag ontbreken. Er zijn echter vele mogelijkheden om zelf een verantwoord dieet uit te stippelen waarbij u de voeding aan elke toestand kunt aanpassen.

Mogelijk zijn er onder u liefhebbers die met hun zojuist verworven kennis en min of meer gedwongen door de jaarlijks terugkerende slechte kweekresultaten, besluiten hun voederwijze radicaal om te gooien. Vooral deze mensen wil ik nog een weigemeende raad geven: Gebruik nooit een hogere dosering van een in de handel verkrijgbaar multivitaminen preparaat dan op de verpakking staat aangegeven en meng ook nooit een vitamine-mineralen preparaat door een reeds gevitaminiseerd kracht- of opfokvoer.

Hoewel grasparkieten, in het algemeen weinig drinken is het duidelijk dat een zo belangrijke stof als water nimmer mag ontbreken. Voorts dient u ervoor te zorgen dat de vogels steeds over grit, sepla en graf scherp zand kunnen beschikken.

Van groen tot Albino - de klassieke kleuren

De Pastel-Kanaries

Bij het bespreken van het ontstaan van de verschillende kleurslagen welke we bij de kanaries momenteel tegenkomen, hebben we tot nu toe gezien dat vanuit de groene kanarie al diverse kleuren zijn ontstaan. Deze nieuwe kleuren ontstonden door mutaties van het pigment en de bijkleur van de oorspronkelijke 'wilde kanarie'.

Wat de bijkleur betreft, alle thans bekende mutaties zijn in deze serie inmiddels beschreven. Voor wat het pigment betreft; hier zijn we nog lang niet klaar mee temeer daar de mutaties plotseling optreden en de ontwikkelingen op dit gebied niet stilstaan.

In 1957 ontdekte de heer Kollen (een keurmeester van de N.B.v.V.) tussen zijn or. rood isabellen een vogeltje dat een geheel andere pigmentuiting bezat dan tot dan toe gebruikelijk was. De aanwezige eumelanine in dit isabel-popje was niet meer als een lichtbruine bestreping op de rug aanwezig maar de rug toonde een vloeiende zeer lichtbruine kleur.

Door een selectieve kweek bleek dat dit verschijnsel ook in de overige aanwezige kleurslagen, blijvend, was in te fokken waardoor men kon concluderen dat hier sprake was van een nieuwe mutatie. Immers, zou een dergelijke wijziging van het pigment eenmalig optreden dan kon niet van een nieuwe mutatie worden gesproken maar hadden we eerder te maken met een 'slechte' T.T. vogel.

Met de komst van deze nieuwe mutatie van het pigment kon het aantal mogelijke kleurslagen aanmerkelijk worden uitgebreid.

Afgeleid van de zachte kleur van het rugdek van de eerste mutant, noemde men de hiervoor verantwoordelijke factor 'De PASTEL-FACTOR'

Wat doet nu de Pastelfactor?

In een van de eerste artikelen van deze serie is uiteengezet op welke wijze de donkere kleurstoffen in de bevedering tot stand komen.

We zagen toen dat de melanine via een z.g. oxydatieproces in twee verschillende vormen wordt ontwikkeld n.l. als eumelanine en als phaeomelanine. Bij alle kanaries, die in het

bezit zijn van de pastelfactor vindt deze oxydatie van het eumelanine normaal plaats.

Als we als voorbeeld een groene kanarie nemen dan zal bij een normaal oxydatie proces de ontwikkelde eumelanine als een zwarte bestreping in de bevedering aanwezig zijn. Deze zwarte bestreping wordt veroorzaakt door de hoeveelheid eumelanine korrels welke zich in de veer bevinden. De pastelfactor heeft nu een zodanige werking op het eumelanine dat het aantal korrels sterk is gereduceerd. In de veer van een groenpastel komen dus minder korrels eumelanine voor. De nog aanwezige korrels hebben evenwel dezelfde kleursterkte behouden maar door het verminderde aantal zal de kleuruiting zwart-grijs zijn.

Het aanwezige phaeomelanine en de vetstofkleur wordt door de pastelfactor niet aangetast.

Door de reducerende werking van de pastelfactor heeft men aan de wildvorm de naam **2e REDUCTIE-FACTOR** gegeven; terwijl de mutant van deze factor aangeduid wordt als Pastelfactor. Uit de nateelt van de eerste pastellen kon men vaststellen dat deze factor geslachtsgebonden vererft, en zich recessief gedraagt. Deze twee totaal verschillende begrippen worden vaak verkeerd gebruikt, zo lezen we wel eens in een artikel over recessieve, dominante en intermediaire vererving maar deze begrippen worden foutief gehanteerd. Het gedrag van een factor staat geheel los van de wijze waarop zij vererft. Hierop zal in een afzon-

derlijk artikel nog wel eens op terug worden gekomen.

Als in de praktijk is vastgesteld dat de pastelfactor geslachtsgebonden vererft, dan kan de volgende conclusie worden getrokken: wil een man kanarie uiterlijk de werking van de pastelfactor laten zien dan zal deze factor dubbel in z'n bezit moeten zijn, dus afkomstig van beide ouders en uiteraard als mutant.

De pop kanarie behoeft de mutant slechts in enkele vorm te bezitten om uiterlijk al pastel te zijn. Sterker nog; een pop kanarie is of pastel of zij is in het geheel geen pastel. Een pop kanarie kan nooit pastelvererfend zijn.

Hiervan uitgaande zijn voor het in-fokken van de pastelfactor diverse mogelijkheden aanwezig:

niet pastel man x niet pastel pop = 100% niet pastel
pastel man x niet pastel pop = 50% pastel (alleen poppen)
50% pastel vererfend (alleen mannen)
pastel vererfende man x niet pastel pop = 25% niet pastel mannen
25% pastel vererv. mannen
25% pastel poppen
25% niet pastel poppen
Bij mannen is het niet zichtbaar welke pastel-vererv.
niet pastel man x pastel pop = 50% pastel vererv. mannen
50% niet pastel poppen
patelvererv. man x pastel pop = 25% pastel mannen
25% pastel vererv. mannen
25% niet pastel poppen
25% pastel poppen

Deze combinatie wordt door de fokkers van pastellen het meeste toegepast daar uit de praktijk blijkt dat hieruit de beste pastel-jongen komen.
pastel man x pastel pop geeft 100% pastellen.

Daar de werking van de pastefactor zich beperkt tot een reductie van de hoeveelheid gevormde eumelanine korrels kan deze factor dan ook alleen met zichtbaar resultaat gebracht worden in de vier basispigmenten en wel in de groenserie, de bruinserie, de agaatserie, de isabelserie mits er geen andere factor in het spel is welke ook een invloed uitoefent op het eumelanine. Dergelijke factoren zijn bij de kleurkanarie wel bekend en zullen in de komende artikelen worden besproken.

De naamgeving aan kleurslagen in combinatie met pastel
Zoals gezegd kunnen we de pastel-

factor infokken in de vier basispigmenten. Alle vogels die zichtbaar in het bezit zijn van de pastefactor krijgen dan als naam de samenvoeging van de serie waarin ze thuis horen met de toevoeging pastel.

Voorbeeld:

Goud groen = vogel met gele bijkleur en in bezit van intensieffactor uit de groenserie.

Goudgroen pastel = intensieve vogel met gele bijkleur uit de groenserie en uiterlijk pastel.

Zilver agaats = vogel met witte bijkleur uit de agaatserie.

Zilver agaats pastel = vogel met witte bijkleur uit de agaatserie en uiterlijk pastel.

Zilver agaats = vogel met witte bijkleur uit de agaatserie maar als deze volgens de kweekboeken pastel verervend is dan blijft de naamgeving zilveragaats maar ter verduidelijking schrijven we dan ook wel zilver agaats / pastelverervend of zilveragaats split pastel. Dit uiteraard alleen

bij mannen daar poppen niet split pastel kunnen zijn.

Or. rd. brons ivoor schimmel = vogel in bezit van een oranje rode bijkleur en in het bezit van de ivoorfactor, een schimmelvogel die thuis hoort in de groenserie.

Or.rd. brond pastel ivoor schimmel = vogel in bezit van de or.rd. bijkleur uiterlijk pastel en ivoor, een schimmelvogel uit de groenserie.

We zien nu dat de aanduiding pastel direct na de pigmentkleur is geplaatst terwijl de factoren die invloed uitoefenen op de hoedanigheid van de bijkleur daarna geplaatst worden.

Op deze wijze krijgen we een opbouw van de naamgeving aan een kleurslag.

□

Over Zangkanaries gesproken...

Zitten we wel op de goede toer?

Mevr. C. v.d. Toorn

Als men de laatste jaren op verschillende tentoonstellingen zo eens de waterslagers beluisterd, dan vraag je je toch wel eens af of we wel op de juiste weg zitten met die zangkanaries. Natuurlijk kom je veel goede slagvogels tegen, maar toch ook wel, en nog veel, vogels met een harzeraccent; lange toeren met een weinig geslagen lied.

Nu weten we allemaal wel dat in onze buurlanden veel waterslagers met harzers worden gekruist. Ze menen dat dat niets geeft en het ook niet kan hinderen dat een waterslager een toon of toer zingt die ook eigen is aan zijn broerken de harzer. Als wat de vogel zingt maar mooi en welkend is. Wat doet het er toe, zo redeneert men, dat een vogel een diepe ronde gebogen knor brengt of een diepe 'doe' of 'dou' fluit, als ze het gehoor maar strelen.

Het gevolg van zo'n kruising is dikwijls een mooi diep en vol waterwerk. De golvende klok kom je bij deze vogels ook vaak tegen evenals mooie diepe 'doe'-fluiten en een goede knor, terwijl de overige waterslagertoeren ook nog redelijk goed vertegenwoordigd zijn. Kortom, vogels dus die dikwijls veel punten bij elkaar weten te zingen. Ik hoor u al zeggen 'Nou, wat wil je dan nog meer?' En hier schuilt dan het adertje onder het gras, want als u als waterslagkweker die mooie zanger koopt om hem in uw vogels in te

kruisen, dan zult u bemerken dat ieder jaar dat u er mee verder kweekt het harzerlied duidelijker naar voren komt. Het doel dat u voor ogen had, steeds betere waterslagers kweken, komt steeds verder af te liggen. Uw moeite blijkt dan allemaal tevergeefs te zijn. Wees nou eens eerlijk, als u harzers in uw kooi had gewild dan was het toch veel eenvoudiger geweest om direct maar met goede harzers te beginnen? Wat wij van onze waterslagers eisen is een mooi diep en vol lied met goed waterwerk, goede staaltonen en tjokken maar vooral met korte en geslagen toeren. De waterslagers heten toch niet voor niets nachtegaalzangers. Wilt u dus vogels aankopen om daarmee uw stam te verrijken, beluister dan goed wat u koopt. Zelfs al bent u niet helemaal in staat om de toeren te beoordelen, dan kunt u toch nog wel horen of de toeren die de vogel zingt kort zijn en of het lied geslagen is. Als u twijfelt, vraag dan gerust of er soms gekruist is met harzerkanaries. Een echte liefhebber zal u die vraag niet kwalijk nemen en met een gerust hart zijn kweekboek laten zien. Heus sportvrienden, als wij niet oppassen gaat het de verkeerde kant op. Persoonlijk kan ik een goede harzerkanarie heel erg mooi en zeker waarderen, maar laten we met ons allen wel trachten om onze mooie nachtegaalzanger, de waterslager, zuiver te houden. Veel succes.

EN ZO DOE IK HET... DE ZANG

We staan soms wat lang stil bij de juiste fokcombinaties, maar laten we nu eerst de kweekkamer eens binnen stappen. Dat doen we altijd zeer rustig.

Aan te bevelen is het dat u uw vogels van uw komst op de hoogte stelt, door een bepaald geluid te laten horen. Dat kennen ze zo. 'O daar komt de baas aan' denken ze.

Wat zegt u? 'Een vogel kan niet denken'? Ze hebben immers geen verstand. Inderdaad, maar toch weten ze na een paar keer, als ze uw geluid hebben gehoord dat u er aan komt. Onze vriendjes zijn soms erg intelligent. Komt u in de kweekruimte, praat gerust met uw vogels dat stelt ze gerust.

Stel ze op hun gemak, als u bezoek krijgt die een hoed of een pet draagt, vraag of ze die af willen zetten, want een vogel heeft een instinctieve afkeer van hoofddekseis. Vanzelfsprekend moet het op onze kweekruimte schoon, fris en rustig zijn.

Een zeer voorname eis is dat u steeds dag en nacht verse zuurstofrijke lucht in de kweekruimte krijgt. Dat is zeer belangrijk voor het zich ontwikkelende embryo. Nu eerst eens iets over de kweekwijze. Voor ons fokstelsel leent zich het beste (ook voor kleur) de dieldelige broedkooi. In de buitenste vakken plaatsen wij de poppen en plakken bij ieder het ringnummer op de kooi, in het middelste vak plaatsen wij de man, en plakken hier ook het ringnummer en dit vak kunnen als de jongen uitvliegen ook deze geplaatst worden en door de oude nog bijgevoerd worden door het gat met graf

gaas dat in het tussenschot zit.

De man laten we bij de pop als deze broedneigingen vertoont, en dat doe ik liefst 's avonds tegen dat het donker wordt. Zit eenmaal deze pop te broeden dan doen we de man weer in zijn eigen vak en de schulf dicht. Deze manier lijkt wel wat omslachtig maar het geeft een goed resultaat omdat er van strijd tussen man en pop geen sprake is.

Wil de pop niets van de man weten, laat dan de man nog steeds in zijn eigen vak, tot deze goed gekoppeld is. Door het tussenschot hebben ze contact met elkaar. Wat heb je aan vechtpartijen. Soms worden zij zo bang, dat iedere paring onmogelijk moet worden geacht. Of breng er eens een andere man bij, misschien lukt dat wel.

Wanneer het popje het eerste eitje heeft gelegd, haal ik het weg en vang dit door een kunsteitje. Waar legt u nu dat goede eitje. Bij iedere twee broedkooien staat een houten bakje, voor het middelste vak, met zilverzand (droog) en schoon. Dit bakje is in twee vakken verdeeld, in ieder vak kunnen vier eitjes. Op ieder vakje staat het nummer van de ring van het popje. Ik leg hier drie kunst eitjes in, die voor de goede eitjes kunnen worden vervangen. Ik vind dit een goed systeem, wat fouten bijna uitsluit. Immers bij stamkweek moeten we serieus tewerk gaan en voorkomen dat we de eieren verwisselen. Het kweekboek moeten we nauwkeurig bijhouden en zeer overzichtelijk van aantekeningen voorzien. Wanneer we de eitjes weer aan het popje teruggeven b.v. op de 10e, noteren we in het kweekboek de 11e. Hier telt men dan 13 dagen bij en dat is dan de uitkomst van de jonge vogels.

Geef het popje tijdens de broedperiode geen wit of snoepzaad, en ook geen eivoer. (snoepzaad, gebroken haver, witzaad en negerzaad).

Ik geef enkel raapzaad zwart en op de 10e broeddag begin ik weer met het normale menu, (w.m. forte van witte molen). Als de eieren zes à zeven dagen bebroed zijn, kunnen we deze eieren schouwen.

Men kan ze tegen het licht houden of voor een lamp. Kom niet met vuile handen aan de eieren. Als de eitjes

uit zijn geef dan de eerste dag geen eivoer althans niet teveel en ook geen groen de eerste dagen.

's Avonds voor dat het donker wordt, kijk ik alle nesten met jonge na, of de pop ze gevoerd heeft. Zo niet voer ik de jongen zelf bij met hetzelfde eivoer als normaal. Ik hoop dat ik met deze bijdrage voor ons blad iets goeds heb overgebracht van mijn eigen idee en kweek.

M. Paans
Mr. Mackaystraat 5,
5142 TE Waalwijk.

LAST VAN MIEREN

Koop dan bij uw drogist een doosje met mierenlokstof, de mieren worden er door aangelokt en nemen de stof mee naar hun nest waardoor ook de mieren in het nest vernietigd worden, u bent ze zo kwijt'.

Vorig jaar mei was ik zeer tevreden, de kweek met mijn kanarie's verliep goed, de eerste ronde zat er zo goed als op en er vlogen 40 jonge waterslagers en 48 jonge kleurkanaries in de volière, maar opeens ging alles mis. De jongen, die al zo'n 14 dagen zelfstandig waren, gingen dood. Poppen die voor de 2e ronde op eieren zaten eveneens, mannen die het hoogste lied zongen waren de andere dag een hoopje veren. Ik had een mooi blauwe man, ik zag hem zingen. Hij was goed gevuld en zag er goed uit, ik zette hem bij de pop die een nest aan 't bouwen was, twee dagen later vond ik hem dood in de zandla. Hij woog niets meer z'n hele vel was zwart het borstbeen mescherp en een ingevallen buik. Met nog 3 andere dode poppen heb ik hem naar de dierenarts gebracht. Na onderzoek kon hij mij alleen vertellen dat hij geen ziektes had kunnen vinden, maar alle 4 de onderzochte dieren hadden een zeer gedegeneerde lever. Het waren vogels die in 1977 goede broedresultaten hadden, en zij hadden ook de jongen van de eerste broed goed grootgebracht al waren die jongen ook al weer bijna allemaal doodgegaan want van de 40 jonge waterslagers bleven er maar 10 over, van de jonge kleurvogels nog maar 14. De jongen die in die periode uit het ei kwamen, legden bijna allemaal het loodje.

De oudervogels die het overleefden gingen weer broeden en die jongen bleven toen wel leven, en alles ging

weer goed. ik vond het wel frappant dat toen dit alles begon ik ook ineens mijn mieren kwijt was. Ik maakte zelf mijn krachtvoer met honing en reuzel enz. Dat zette ik 's avonds uit de ijskast zodat ik 's morgens eerst de vogels kon voeren en het voer niet te koud was. Pas later ben ik erover na gaan denken, dat de mieren, aangetrokken door de honing, 's nachts mijn krachtvoer met een bezoek vereerden en mogelijkkerwijs wat lokstof achterlieten wat ik dan aan mijn kanaries voerde. Daar ik geen lokstof gebruikt had ben ik aan mijn burens gaan vragen of zij misschien wat aan de mieren hadden gedaan en het bleek dat ze 2 doosjes lokstof hadden neergezet. De mieren waren verdwenen dat wel, maar ik heb ze wel gevraagd als ze nog eens zo iets deden of ze voor alle zekerheid dan even wilden waarschuwen zodat ik er rekening mee kon houden. Natuurlijk kun je niet bewijzen dat je vogels aan vergif zijn doodgegaan, want daar werd niet naar gezocht, maar ik heb zo m'n twijfels. En mijn reform drogist vertelde mij dat een mengsel van 90% borak en 10% bruine suiker ook een goed mierenverdelgingsmiddel was en lang niet zo gevaarlijk.

Mevr. C. v.d. Toorn

WELZIJN

De laatste tijd kom je overal het woordje welzijn tegen, in bladen, kranten radio of t.v. noem maar op en als je dat woord in je eigen situatie gaat inpassen, dan kom ik er achter dat mijn vogels heel veel met mijn welzijn te maken hebben. Het begint al bij de aankoop we zijn blij dat we die vogel die we wilden, toch maar hebben kunnen kopen. We voelen ons prettig als hij bij ons in de volière vliegt en zien dat hij of zij het naar de zin heeft. In het broedselzooien kunnen we uren kijken naar het nestbouwen, een mooi rond en warm wiegje. Het broeden, wat een geduld moet zo'n popje opbrengen, en dan het voeren en grootbrengen van de jongen wat een toewijding. Ja, dan ben ik uren zoet. Na de kweek het uitruien vooral de kleurvogels zie je steeds veranderen en de zangvogels beginnen met hun studie. Telkens als je goed luistert hoor je weer wat nieuws, een leuk rolletje een diepe fluit en ik zeg tegen mijn man luister eens dat kon die gisteren nog niet'.

Dan tegen de winter de T.T., het africhten en uitselecteren en de vreugde als de vogel waar je het van verwacht het nog waar maakt ook en

met goede punten uit de bus komt, hoe trots ben je dan niet!

Maar ook andere dingen komen erbij, je gaat de natuur in om onkruiden voor je vogels te plukken, je leert beter te kijken naar alles wat groeit en bloeit en je ontdekt telkens wat nieuws. Je observeert beter de buitenvogels en leert zo hun gedrag kennen. Maar ook je artistieke kwaliteiten komen aan bod als je een vlucht gemaakt hebt die goed voldoet, of je broedkooien of zelfs een prijzenkast, ook daar kun je vreugde aan beleven. Ook de menselijke contacten doen mee, je bezoekt verenigingsavonden, praat met gelijkgestemde zielen, bezit een bestuur die van alles prakkizeert om de leden tevreden te stellen, en als overkoepelend orgaan nog onze bond die van alles voor ons doet, en iedere maand zorgt dat wij een fantastisch goed uitgevoerd maandblad bij ons in de bus krijgen.

Ja laten we wel zijn dat we onze vogels hebben, ook zij bepalen een groot deel van ons welzijn.

Mevr. C. v.d. Toorn
Zeilstraat 58,
Scheveningen.

Unieke collectie MEDAILLES/BEKERS

Vraagt uw dealer
of ons naar onze
EXCLUSIEVE
KATALOGUS
35 jaar

HELLINGMAN BV
APELDOORN
Molenstraat 187
Telefoon 055-26 62 22
afd. verkoop
fabricage - vakgroothandel

IMPORT

EXPORT

DE "TROPENHAL"

WALKADE 22 IJSSELSTEIN
TELEFOON 03408-12 97

Steeds in voorraad:
Ara's, Kakatoe's, Lorie's, Papegaaien,
Tropische vogels
Vruchten- en insecten-etende vogels

IMPORT

EXPORT

MINIFAUNA

HOGE AKKERS 47 - VALKENSWAARD
TELEFOON 04902-1 40 38

Steeds in voorraad:
Papegaaien, Kakatoes, Ara's, Lories,
Parkieten, Zaadetende- Vruchtenetende
en insectenetende tropische vogels.

Open alle dagen van 9.00-17.00 uur.
Zondag's tot 13.00 uur.

SCHERPE MAAGKIEZEL

1. fijn - voor kleine zaadetende vogels
2. grof - voor grote parkieten - duiven - fazanten etc.

Voor de provincies Drente, Overijssel,
Gelderland: dépôt Raalte tel. 05720-32 44.

VERKRIJGBAAR IN DIERENSPECIAALZAKEN
Waar niet verkrijgbaar bellen naar:

F. THIJSSSEN MILL

Telefoon 08859-17 37 b.g.g. 14 18 - Postbus 29

Op verzoek van...

Dhr. Cavé uit Leiden wenst informatie over bruinivoren, hij draagt in zijn brief een aantal belangwekkende gezichtspunten aan om zijn verzoek te motiveren.

Om te beginnen stelt hij dat volgens mij bruine vogels die split zijn voor oopaal ALTIJD iets bruiner zijn, dat is niet helemaal juist, ik heb geschreven dat die MEESTAL iets bruiner zijn, ik zou het woordje 'altijd' niet aandurven in deze context.

Vervolgens claimt hij dat zijn bruinivoren split ino al jarenlang op de tentoonstelling beter uit de bus komen dan de bruinivoren split oopaal van zijn vriend, ik heb geen enkele reden om daaraan te twijfelen.

Het is echter wat al te eenvoudig om die betere resultaten op te hangen aan het split zijn voor wat dan ook, ook andere factoren spelen daarbij een rol.

Onomstotelijk staat vast dat de ino-factor, de oopaal-factor en de ivoor-factor een 'bruinverdikkend' effect laten zien, de drie genoemde factoren hebben niet een soort 'toverstaf-effect'!

Het is wat onredelijk om te verwachten dat deze drie factoren, afzonderlijk of in samenhang, het oorspronkelijke bruinbezit zodanig zou kunnen opvijzelen dat ze altijd het maximale bereikt, dat is beslist niet het geval.

Als namelijk het genetisch gecodeerde bruinbezit van vogels onder de maat is kan dat misschien iets verbeterd worden door overige erfelijke eigenschappen, deze vogels zullen het echter steeds weer af moeten leggen tegen concurrenten

met een sterk oorspronkelijk bruinbezit.

Mogelijk concludeert u uit het bovenstaande dat dan het oorspronkelijke bruinbezit van de vogels van Cavé's vriend wel zwakker zal zijn dan bij de vogels van Cavé zelf, ik durf die conclusie niet aan.

Briefschijver deelt namelijk mede dat hij het met zijn bruinivooropalen steeds verliest van z'n vriend, en dat terwijl de oopaal-factor bij dubbelaanwezigheid een sterk bruinverdringend effect demonstreert.

Eigenlijk zou het dus best kunnen dat beiden vogels bezitten met een goede bruinontwikkeling 'van huis uit', verschillen in de beoordeling tonen mijns inziens niet aan dat dat niet het geval is.

Het is geenszins uitgesloten dat in de praktijk blijkt dat bij bruinivoren de onderliggende ino-vererving een verdergaand effect heeft op de verschijningsvorm dan de onderliggende oopaal-vererving, misschien zijn er in den lande nog anderen die tot dezelfde slotsom zijn gekomen.

Pluspunt in het schrijven van Dhr. Cavé is dat hij samen met zijn vriend bereid bleek om over een periode van meerdere jaren vogels met elkaar te vergelijken, juist van zulke liefhebbers moet de zo vaak broodnodige praktijktip komen.

Bruinivoren zijn schimmelvogels, de intensieve variëteit heet goudbruinivoor, tussen beide kleurslagen bestaat een onoverbrugbaar verschil. Bruinivoren moeten, net als alle andere niet-intensieve vogels uit de bruinserie, een zo maximaal moge-

lijk pigmentconcentratie laten zien, zonder streping.

Lijnrecht daar tegenover staat de goudbruinivoor, die kan TE bruin zijn, de rug moet bij deze kleurslag helder zijn, hetgeen inhoudt dat er tussen de fijne bestreping geen bruin zichtbaar mag zijn.

Beide kleurslagen zijn dan ook foktechnisch slecht te combineren, de samenstelling van de fokparen moet zodanig zijn dat ze of op de niet-intensieve of op de intensieve variëteit is gericht, dit om tegenvallers te beperken.

De intensieve tegenhanger van de bruinivooropaal heet goudbruinivooropaal, deze kleurslag is jaren geleden, samen met de overige intensieve bruinopalen van het vraagprogramma afgevoerd, het is daarom verstandig om alleen intensieve partners te gebruiken als dat bijvoorbeeld voor de bevedering nodig is, het verschijnen van ongewenste intensieven kan zo worden beperkt.

Voor de fok van bruinivoor en bruinivooropaal moet bij voortdurende hoge eisen aan het pigmentbezit van de fokvogels worden gesteld, dan alleen zullen kwalitatief behoorlijke exemplaren in de nesten gevonden c.q. aangetroffen worden, sterkte!

Tekst: Jan Kuiper

Foto: D. Avon en T. Tilford

Boek Pietpraat, uitg. Helmond.

Kweekervaringen met Groenpastel Elssijzen

Carduelis spinus, onze inlandse Sijs, is bij ons geen broedvogel meer, wel een periodiek optredende invasivogel in de zomer en een algemene doortrekker in voor- en najaar. In groepjes trekken ze dan door de elzen peuterend aan de propfen op zoek naar de daarin ingesloten zaden. Het zijn zeer beweeglijke vogeltjes die op meesachtige wijze zich door bomen en struiken verplaatsen.

In onze vogelwetgeving behoort hij tot de kleine groep van toegestane kooivogels. Hoewel het niet mijn bedoeling is een uitvoerige polemiek over onze vogelwetgeving in dit stukje te voeren, moet het mij toch van het hart mijn wrevel te uiten over de geringe mogelijkheid voor serieuze vogelliefhebbers om met andere dan in de wet toegestane inheemse vogels te kweken. Evenals in België moet er toch ook bij ons een 'waterdicht' ring- en registratiesysteem te hanteren zijn, waarbij malafide handelaars en vangers geen schijn van kans hebben. Denk erom, dat de Belgische Rijkswacht stringente maatregelen neemt indien bij een handelaar of kweker ongeringde wildzangvogels worden gevonden. Over de stand van de kweek van Europese vogels in België zal ik in een ander artikel terug komen.

Ik ben een liefhebber van sijsachtigen en kweekte met succes Kapoetsensijzen. Zijzen zijn beweeglijke weinig schuwe vogels en vlijtige zangers. Eind 1978 kwam ik in België in het bezit van groen-pastelkleurige sijzen, dus mutanten van de inlandse Elzensijs. Ik stelde mij als doel voor ogen een stam van deze mooie kleurafwijking op te bouwen en door kruising binnen de stam de geheel gele sijs te kweken. Ik startte in 1978 met drie groenpastel poppen en een oud mannetje. Deze laatste stierf in de strenge winter '78-'79, één van de poppen lag zonder voorafgaand ziektebeeld in het voorjaar dood op de grond in de kooi. Mijn basis was zo wel erg smal, maar ik gaf de moet niet op.

Huisvesting: Beide kleurafwijkende poppen werden met een 'gewone' eigen-kweek-man als twee koppels in volière's van 0,75 m breed, 2 m hoog en 2 m diep geplaatst.

Volière's zijn met polyester plaat afgedekt en aan de voorzijde beplant met een vlierstruik.

Zo heb ik 10 volière's naast elkaar staan, welke onderling afgescheiden zijn door ramen met ondoor-

zichtig lichtdoorlatend waterdrupglas.

Voeding: In de winter gaf ik een goed wildzangmengsel, aangevuld met extra negerzaad, veldslazaad en slazaad, mierenpoppen, wat Cédé ei-voer met gekiemd negerzaad en wat claus insectenvoer met honing. Zijzen zijn nieuwsgierig van aard en onderzoeken alles wat buiten het traditionele voedsel in de kooi gebracht wordt. Zet men nieuw voer of een ander bakje op de voertafel dan komen ze een en ander gegarandeerd onderzoeken. Grote hoeveelheden zijn beslist te ontraden, beter is indien mogelijk kleine hoeveelheden meerdere keren per dag te geven. Met van het dagelijks menu afwijkend voedsel moet men ruimschoots vóór het broedseizoen beginnen, zodat ze in de tijd dat ze jongen hebben het volgens de kweker het meest geschikte voedsel aan de jongen doorgeven.

Verder ontbreekt, zoals in al mijn volière's en kweekkooien, nooit vitakalk, vogelgrit (van Bogena) en maagkiezel van de Fa. Thijssen. Maagkiezel is scherpe stukjes zand, welke door de vogel wordt opgeno-

men en zorgt voor een beter vermalen van het voedsel, waardoor dit meer tot z'n recht komt. In de herfst en winter maanden geef ik van tijd tot tijd elzetakken waaraan elzeppen hangen, die gretig bezocht worden. Verder krijgen de sijzen in de herfst de teunisbloem voorgeschoteld. Ze pluizen de zaaddozen met de rijpe en onrijpe zaden geheel af. De teunisbloemzaden zijn klein, hoekig en bruin en zijn reeds eerder genoemd in mijn artikel over de kapoetsensijzen in het mei nummer van 1978 (het zg. nachtkerzenzaad). Al het voedsel in mijn volière's wordt aangeboden op zaadtafels, welke op ± 1 meter hoogte tegen de zijkant van de volière's hangen. Alleen het water wordt op de grond aangeboden. Het water is leidingwater hetwelk elke dag ververscht dient te worden.

De kweek: Als de kweek aanbreekt, breng ik enkele buidels brom aan per volière. Deze nestbuidels zijn aan de voorzijde tot een holle ruimte geknipt, in welke ruimte een touw of draadnestje wordt vastgeklemd. Als nestmateriaal geef ik een rijke keuze t.w. mos, kortgeknipt paardehaar, sisal, cocosvezel, sharpe en fijn dor gras (b.v. Schapegras). Kleine worteltjes paardehaar (3 à 4 cm lang), en sisal wordt aan wasknijpers tussen het gaas bevestigd, ander materiaal in een klein kistje op de volièrebodem (wel op een plaats waar geen uitwerpselen vallen). Bij Zijzen begint de voortplantingstijd vrij laat n.l. half tot einde april en soms zelfs pas in mei. In 1979 begonnen de vogels begin mei en toevallig begon het slijpen in dezelfde week bij beide koppels en dit terwijl ze in afgescheiden ruimten zaten en ze dus alleen geluidskontakt hadden.

Bij het begin van de nestbouw vliegt de pop veel naar een bepaalde plaats, het mannetje volgt haar daarbij trouw. Als de pop haar nestplaats heeft bepaald begint ze vlijtig met het verzamelen van nestmateriaal. Ze draagt het als een 'snor' in haar snavel naar de nestplaats en wordt daarbij veelal gevolgd door het mannetje. Indien u de pop steeds maar naar een plaats toe ziet vliegen waar geen rustgelegenheid is, dan dient u er daar wel een aan te brengen. Na een paar dagen is het nest gereed; een mooi kommetje met een doorsnede van ± 9 cm.

Beide poppen hadden hun nestbouw op 9 mei voltooid; op 12 mei had het ene popje haar eerste ei gelegd, op

13 mei het andere popje. In het ene nest lagen na enige tijd 5, in het andere slechts 3 eieren. Tijdens het broeden moet men maar weinig levend voer geven; de voorplantingsdrift kan daardoor 'op hol' slaan met het gevolg dat de eieren uit het nest worden gegooid en de vogels opnieuw gaan nestelen.

Heel merkwaardig was dat de pop met de 5 eieren na het 3de ei doorging met het aanslepen van nestmateriaal, zodat de eieren volledig waren bedolven. Ik heb het materiaal voorzichtig weggehaald waarna ze vanaf het 4de ei niet meer sleepte maar vast bleef broeden. Na 6 dagen heb ik de nesten gecontroleerd, waarbij ik de pop nooit van het nest joeg maar rustig wachtte tot het ogenblik dat ze door mij aangeboden mierenpoppeneieren kwam eten. De 5 eieren waren alle bevrucht, de eieren van de andere pop bleken kapot gepikt te zijn. Na 12 dagen broeden kwamen op 15 mei de eerste 3 jongen, het eindresultaat was 4 jongen waarvan één kleurafwijking. Het voer in de tijd dat er jongen waren, bestond uit mierenpoppen, eivoer met gekiemd negerzaad, straatgras en wildzangzaad. Hiervan voert de pop de eerste dagen hoofdzakelijk de mierenpoppen (ontdood en op temperatuur uit de diepvries). Indien er bladluizenkolonies zijn kan men ze bij gunstig weer op de jonge loten van rozen en vruchtbomen vinden, de zwarte op de koppen van distels. In die tijd heb ik ook in beperkte mate een nieuw, voor mij onbekend

soort levend voer gegeven: Pinky's van de fa. Rien Goossens. Het zijn de larven van een vlieg; ze worden in doosjes in zaagsel geleverd en de gedaantewisseling naar resp. pop en vlieg kan vrij lang afgeremd worden door ze in de koelkast te bewaren. De jongen heb ik geringd na 5 dagen met een 2,5 mm ring. Hieromheen is een stukje ventielslang of leukoplast gedaan. De pop en de man zullen, doordat het niet glimt en vleesachtig aandoet de ringen en dus de jongen bijna nooit uit het nest gooien. Zorg bij elke oudervogel wel dat deze geringd is. Als de oudervogels zelf een ring aanhebben is m'n ervaring dat ze hem vlugger bij de jongen accepteren.

Sijsjes zijn over het algemeen goede oudervogels. Het mannetje voert de eerste 10 dagen de pop op het nest, waarna deze de jongen voert. Na twee weken vliegen de jongen uit, een week later zijn ze zelfstandig. Na het uitvliegen voert het mannetje weer de pop als die aan een nieuwe broedcyclus is begonnen. Op 11 juni zat het popje van de uitgevlogen jongen al weer op een nestje met 5 eieren, welke alle bevrucht bleken. Twaalf dagen later kipten de jongen waarvan er twee kleurafwijkend bleken te zijn.

Het andere koppel heeft na z'n eerste broedcyclus nog een nestje gehad met 3 eieren, waaruit twee jongen kipten, waarvan er één kleurafwijkend was. De kleurafwijkende jongen zijn in het nest al duidelijk te herkennen aan het verschil in dons-

kleur. De donskleur bij normaal gekleurde jongen is donker, terwijl die van de groen-pastelsijzen crème-kleurig is. De sijzen zijn nu (begin september) volop in de ruï. Zoals het er nu uit ziet zijn er bij de jongen zowel kleurafwijkende mannen als poppen. Zoals u uit het vorengaande weet, waren de koppels samengesteld uit een groene E.K. man x een groenpastelpop. De uitkomst bewijst dat de vererving dominant is. Het aanstaande kweekjaar hoop ik een jonge groenpastelman te paren aan een overjarige groenpastelpop met de gedachte hieruit de geheel gele sijs te kweken. Al met al is na een moeilijke start de basis van mijn agaatspastelsijsjes weer iets breder geworden. De toekomstmogelijkheden bij de sijs zijn nog zeer groot. Als we verder met onze eigenkweek sijzen doorkweken, zullen we dezelfde kleurvorming kunnen verwachten als bij de kanarie.

Er zijn reeds bruine agaatsijzen, maar we kunnen nog de isabellen gele en de witte sijs zonder pet of bef verwachten. U ziet een uitdaging voor enkele liefhebbers om hun krachten te bundelen.

Ik wil besluiten met een vriendelijke wens. Zo er onder de lezers van dit artikel kwekers of bezitters zijn van kleurafwijkende inlandse sijzen, dan zou ik gaarne met hen in contact willen treden.

D. de Hoed,
Couperuslaan 8,
1707 LD Roosendaal,
tel. 01650 - 4 12 49.

Foto: Horst Bielfeld

Monteiri druppelastrilde

Clytospiza monteiri

Ervaringen met Afrikaanse soorten

Nou ja, ervaringen is toch wel wat te veel gezegd. Niettemin lijkt het ons wel zinvol om zo af en toe ook eens wat minder- of zelfs onbekende soorten uit het zo rijke Afrikaanse vogelgebied onder de aandacht te brengen. Deze keer wagen we het dan maar met de Monteiri druppelastrilde, *Clytospiza monteiri*. Deze astrilde wordt ook wel BRUINE druppelastrilde genoemd, hetgeen hij, en dat spreekt wel voor zich, te danken heeft aan zijn verschijningsvorm.

Het zijn bewoners van uitgestrekte savannen in het noordelijk en zuidelijk deel van Centraal Afrika. Onder-soorten zijn er niet.

De vogels leven vrijwel constant in de dichte begroeiing waar ze zeer moeilijk zijn waar te nemen. Door die zo teruggetrokken levenswijze, met als gevolg langdurige observaties zonder veel resultaat, is er eigenlijk niet veel van ze bekend.

Ze vliegen zelden grote afstanden. Het liefst trippelen en hippen ze tussen de weelderige begroeiing van struiken en hoge graspollen over de grond. Ook en zelfs wanneer ze op voedsel uit zijn vliegen ze zelden rechtstreeks daar op af. Nagenoeg altijd leggen ze de laatste meters

huppelend over de grond af. Het voedsel, dat in hoofdzaak bestaat uit allerlei gras- en onkruidzaden als ook kleine insecten, wordt snel en schrokkerig opgenomen. Hierna trekken de vogels zich weer even snel en schichtig terug in de struiken.

De geslachten zijn voornamelijk te onderkennen aan de keelvlek, welke bij de popjes wit en bij de mannelijke exemplaren rood zijn. Het totale verenkleed van de popjes is trouwens ook wat matter en valer van kleur.

Bij beiden zijn de rode ogen door een blauwachtige lidrand omgeven; de zwarte snavel is aan de basis meer blauw van kleur. Hun grootte is ongeveer 12 tot 13 cm.

Slechts zelden zijn en worden ze ingevoerd. Toch zijn er wel exemplaren in volières gehouden maar volledig geslaagde kweekresultaten zijn niet bekend.

Wel staat vast dat ze het liefst nestelen in gesloten nestkastjes waarin ze van grashalmen een kogelvormig nest bouwen voorzien van een zijwaarts gerichte insluitgang. Een uitgeholde kokosnoot van flink formaat schijnt hun meest geliefde nestplaats te zijn.

Het legsel, dat meestal uit vier witte eitjes bestaat, wordt door beide ouder vogels afwisselend bebroed. Tot heden zijn de, overigens spaarzame, broedpogingen in volières niet verder gekomen dan onbevruichte eitjes.

Naast een rijk gevarieerde zaadmengeling, dienen deze vogels ook regelmatig, zeer zeker gedurende de broedperiode en wanneer er jongen zijn, over levend voer te beschikken. Naast allerlei kleine insecten, vliegen etc., nemen ze ook met graagte wat meelwormen op. Hiervan bijten ze het kopje af en zuigen ze als het ware leeg om daarna de chitinehuid te laten vallen. We zien dit ook bij andere astrildesoorten meer.

Hun zo schuw en teruggetrokken levenswijze draagt er toe bij dat ze eigenlijk voor de volièrehouder niet zo interessant zijn. Wil men ze, als ze ooit eens geïmporteerd worden, toch wel houden dan moeten ze, na zorgvuldige acclimatisatie, worden gehuisvest in een ruime maar vooral dicht beplante volière. Zo'n huisvesting zal er dan weer toe leiden dat je de vogels maar zelden of misschien zelfs helemaal niet te zien krijgt.

Goudfazanten in diverse kleuren

Van alle fazantensoorten, die de volières der liefhebbers hebben bevolkt, is de Goudfazant (*Chrysolophus pictus*) ongetwijfeld de meest populaire en in aantal de meest verspreide ter wereld!

De Chinezen hebben de Goudfazant al in gevangenschap gehouden en gefokt sinds onheugelijke tijden, omdat zij geloofden, dat de aanwezigheid van deze vogels hen weerhield van vuur. Zij hebben tevens mooie vormen en kleuren van deze vogelsoort gebruikt als model voor talloze kunstuitingen en de voorname manier van optreden van de haan - let u eens op die fraaie pasjes, vooral in de baltstijd - werd beschouwd als een symbool van hoge rangorde bij officiële functies.

Op het verenpak van de Goudfazant is een enorme jacht gemaakt, maar de huidige regering stelt strenge eisen aan de bescherming van alle fazantachtigen en trouwens ook van talrijke zoogdieren, planten, vissen, reptielen enz., zodat voor uitroeiing van de Goudfazant niet meer behoeft te worden gevreesd.

Erger is het feit, dat talloze hanen op tweejarige, volwassen leeftijd, wanneer ze op hun fraaist zijn, worden gedood en opgezet verkocht; er zijn in Europa meerdere 'bedrijven', die jaarlijks honderden jonge hanen opkopen en hen met het goedkoopste voedsel tot tweejarige leeftijd laten uitgroeien met het hierboven geschetste doel..!

Een beschrijving van de 'Chin-chi', zoals de Goudfazant in zijn geboorteland in Midden China wordt genoemd en vertaald 'Goudbloem' gevogelte betekent is overbodig, omdat woorden nauwelijks de schitterende kleurenpracht van de haan weergeven.

Met zijn goudgele brede kuif op de kop en een oranje-goud-kleurig, blauwzwart gezoomde nek, goudmetaalgroene rug, vuurrode schouders en romp en de 18 bruine onregelmatig gevlekte staartpenen en

lichte oog-iris met de felle zwarte pupil stapt de haan trots en gewichtig, zich waarschijnlijk bewust zijnd van een overdadige scheppingsdrang van de natuur, zijn geelbruine hen achterna. Tijdens de baltperiode worden de kleuren zo mogelijk nog duidelijker zichtbaar, omdat kuif en kraag worden uitgespreid en er werkelijk een ware schoonheidsorgie ontstaat...

Vroeger gold de Goudfazant als kostbaar levend ornament in de lusthoven der welgestelde patriciërs, grote handelaars, bankiers enz., maar al lang is deze 'gangmaker' voor de fazantenliefhebberij de billijkste siervogel onder de fazantachtigen en de ideale fazant voor de beginnende liefhebber-fokker.

Uiterst gehard, bijzonder vruchtbaar, genoegen nemend met een kleine voliére en ook wel gekortwiekt, vrij

rondlopend gehouden, na een uitwenperiode van enkele weken, zal een paartje of trio (één haan met 2 hennen) geen teleurstelling geven, mits het voedsel maar toereikend is. Een normaal legsel bestaat uit zo'n 12 eitjes, crémewit, klein van afmeting, maar wanneer de fokker de eitjes steeds wegneemt legt de hen alsmaar door, tot wel 50 stuks toe en die zijn dan nog wel bevrucht ook! Geen wonder, dat jaarlijks honderden jonge Goudfazanten worden aangeboden bij de dierenhandelaren en waar ze allemaal steeds weer blijven, is een raadsel, maar ze gaan wég!

Wie een nieuwe broedmachine heeft gekocht, raad ik aan eerst een 'rondje' Goudfazant-eitjes uit te broeden, want zo leert u uw machine kennen, alvorens meer kostbare eieren in te leggen.

Fokrijp en in volle kleurenpracht is de Goudfazant in zijn 2e levensjaar, terwijl een 9 jaar oude hen wel eens plotseling de kleuren van de haan aanneemt; zo'n hen is dan niet meer voor de voortplanting te gebruiken, want het is geen hen meer! Bijnergezwellen of andere ouderdomsverschijnselen zijn de oorzaak van deze geslachtsverandering en de daarbij optredende veerkleurveranderingen. De kuikens zijn gehard, maar vragen de eerste weken natuurlijke warmte (Elstein straler), Sivo Start kruimel als opfokvoeder en later fijne zaden en veel gehakte brandnetel en ander groenvoer.

Goudfazant hennen zijn soms maar moeilijk te onderscheiden van kruisingsproducten Goudfazant x Lady Amherst fazant, of wat daarvoor door moet gaan, want kruisingen

Boven: 1-1 Donkere Goudfazanten Onder: 1-1 Gele Goudfazanten

zijn hier aan de orde van de dag, helaas.

Een echte, raszuivere Goudfazant hen bezit: let u goed op: een bijna totaal bevederde en rondom het **bruine** oog **geelbruine bevedering**. Alle andere kleuren duiden op kruising!! Wie het verder precies wil weten, raad ik aan het nieuwe Standaardwerk 'Fazanten', v.d. Mark, aan te schaffen, dat de Uitgeverij Zuid-Groep, den Haag heeft uitgegeven en in de boekenafdeling van Onze Vogels te verkrijgen is. Een zeer welkome aanwinst dacht ik, omdat het oude 'Fazanten & Pauwen' al jaren was uitverkocht en iedereen er naar vroeg. Mutaties (plotseling optredende erfelijke kleurafwijkingen) van de Goudfazant zijn al langere tijd bekend, zoals:

De **Donkere Goudfazant** (Chr.p. obscurus), waarvan de haan een bijna zwarte kop en keel bezit en groene, geen gele poten heeft; de hen is veel donkerder bruin, vooral aan de kop. De kuikens hebben geen tekening, maar een chocoladekleur met een witte vlek onder de keel; geslachte-

lijk zijn ze te herkennen aan de oogkleur, haantjes geelgroen, hennetjes bruin. Donkere Goudfazanten waren populair in Nederland en België en zijn het nog in W. Duitsland, maar komen hier sporadisch voor, zeker op tentoonstellingen, jammer.

De donkere was al in 1865 bekend. De **Gele Goudfazant**. (Chr.p. luteus) is ontstaan bij Hampe in 1951, Cburg, Duitsland. Prof. A. Ghigi bouwde later een prachtige stam op, maar lang niet iedere Gele Goudfazant is een 'echte'; Kanariegeel en niet rokerig, bruin of dofgeel, is de eis (Zie Omslag 'Fazanten') Die slecht gekleurde vogels zijn geen kruisingsproducten tussen normaal x geel, maar alleen maar slechte voorbeelden van deze zeer recessieve (terugtrekkende) mutatie, want normaal x geel geeft normaal. Gele Goudfazanten waren in het begin erg kostbaar, zo'n f450,— per paar, nu nog geen f30,— per paar, maar er is wel veel kaf onder het koren. Opletten heren keurmeesters.

Zalmkleurige Goudfazanten (Chr.p. infuscatus) bestaan ook, maar ziet

men hier zelden, of nooit. Het is een kruising van Geel x Donker en vooral het streeppatroon van de staartpartij is één der meest karakteristieke eigenschappen naast de prachtige zalmkleur bij de haan.

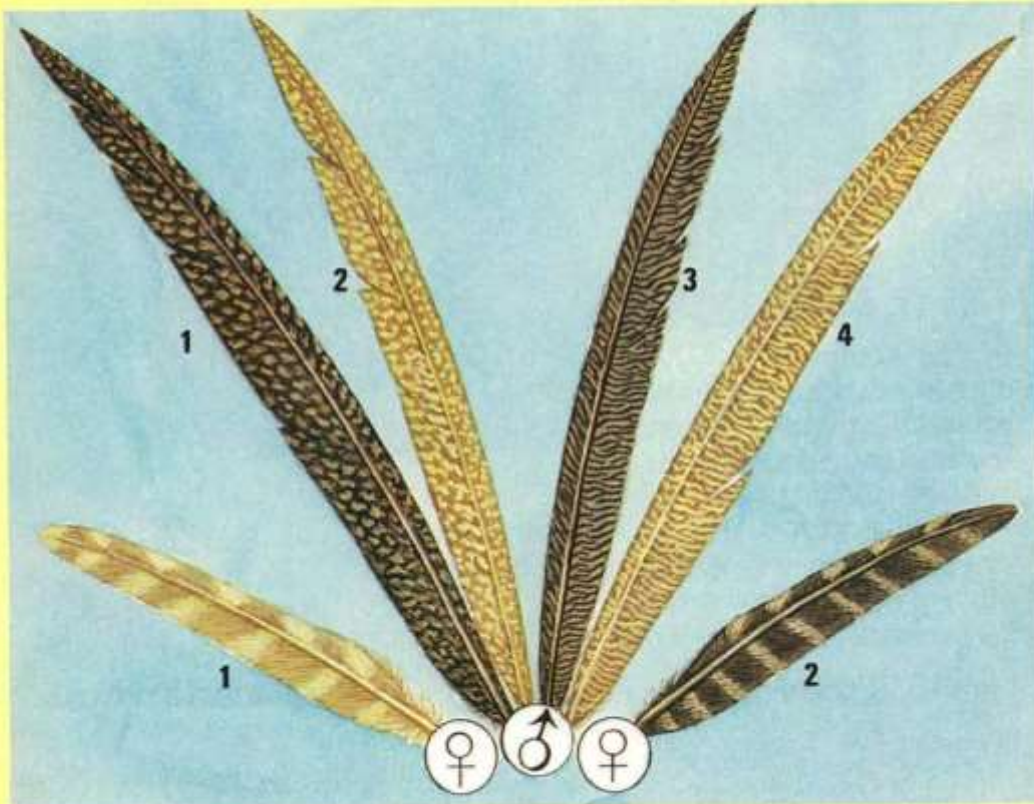
Echte Goudfazanten zijn smaller, en kleiner, wel tot ¼ toe dan de Lady Amherst en de kruisingsproducten, evenals hun eieren, die beslist kleiner zijn van afmeting. De staartpen-tekening tenslotte is zeer belangrijk, om te kunnen vaststellen, waarmee de liefhebber te doen heeft.

R.R.P. van der Mark.

- 1 = Grote slagpen Gele Goudfazant hen
- 1 = Staartpen gewone Goudfazant haan
- 2 = Staartpen Gele Goudfazant haan
- 3 = Staartpen Donkere Goudfazant haan
- 4 = Staartpen Zalmkleurige Goudfazant haan
- 2 = Grote slagpen gewone Goudfazant hen

Boven: 1-1 Goudfazant

Specialiseren is noodzakelijk

Reeds jaren lang vraag ik mij af waarom bij het kweken van oranje-rood bronze kanaries er per jaar toch altijd maar twee of drie behoorlijke exemplaren bekomen worden. Dit dan bij een kweekresultaat van ongeveer 50 vogels. Ook bij vele van mijn collega's is dit het geval.

Ik heb dit eens goed overwogen en ben tot de conclusie gekomen dat dit eigenlijk gewoon niet anders kan, om de volgende reden.

Neem eens aan dat wij met 3 koppels goede oranje-roodbronze kanaries gaan kweken en dat daaruit 16 jongen komen. De ouders zijn goed geselecteerd, dat wil zeggen ze hebben een goede roodfactor, een van de oudervogels per koppel is goed intensief en de vogels hebben een goed pigment etc. Van de 16 jongen zijn er 4 schimmel mannen. Vanwege hun niet te beste schimmelverdeling en tevens op kop en borst toch nog wat te intensief zijn, zijn ze ongeschikt om op een tentoonstelling in te zetten. Vier jongen zijn schimmel poppen, ook deze vallen af omdat hun schimmelverdeling niet juist is en de roodfactor ook wat te mat is. Dan zijn er 4 intensieve poppen en ook deze vallen af vanwege hun te veel aan phaomelanine, dat storend is, en hun te matte roodkleur. We hebben dan nog over 4 intensieve mannen die eventueel in aanmer-

king voor inschrijving op een tentoonstelling kunnen komen. Maar pas nu wel op, hiervan valt er 1 af omdat het rood niet helemaal voldoende doorkomt. We weten dat het rood in verschillende gradaties voorkomt en alleen de uiterste roodfactor succes heeft.

We hebben er dus nog maar 3 over die er wat op gaan lijken maar ze moeten dan ook nog wel de juiste pigmentering laten zien; diepzwarte korte, dunne onder elkaar liggen onderbroken streepjes. We kunnen er daardoor van die 3 ook gerust nog één afvoeren en resteren er nog maar 2. Tenslotte moeten die twee dan ook nog helder intensief zijn helemaal vrij van storend bruin phaomelanine door de juiste hoeveelheid blauwfactor of het ontbreken daarvan, dat met elkaar leidt tot het juiste helder gloeiende type. Ook hier is een verlies van een kwart niet overdreven en hebben we er tenslotte nog maar één over die dan aan de verwachtingen voldoet.

Met zo'n resultaat, zo heb ik ervaren, mogen we ons toch nog gelukkig prijzen en is mijn verhaal echt niet te pessimistisch. Dit betekent als we 64 jongen hebben van dezelfde kleur, we er slechts vier overhouden waarvan we mogen verwachten dat zij op de tentoonstellingen een behoorlijk figuur slaan.

Al met al kunnen we stellen dat er

een behoorlijk aantal vogels moet worden gekweekt om ons op vooral grote tentoonstellingen te kunnen handhaven. Ik meen dat de uitslag van de districtstentoonstelling in Brabant mijn stelling enigszins bevestigt. Van de 14 kampioenen van kleurkanaries waren er 9 die tussen 200 en 300 vogels hebben gekweekt. Nu is het niet zo dat ze 200 tot 300 vogels van eenzelfde kleurslag kweken, maar ik veronderstel dat het er wel 100 zijn. Verder waren er 3 kampioenen die minder dan 100 vogels hebben gekweekt.

Wil ik nu zeggen dat men alleen maar kampioen kan worden wanneer men erg veel vogels kweekt of een grote dosis geluk heeft? Neen, beslist niet! Wel wil ik proberen u duidelijk te maken dat zelfs bij de best geselecteerde samenstelling van de kweekkoppels de kans dat men toppers kweekt zo ongeveer 1 op de 16 is. Natuurlijk houdt het bovenstaande niet in dat er uit één koppel niet twee of misschien wel meerdere toppers kunnen gekweekt worden, maar dan rammelt het wel van geluk want procentsgewijs zou dit niet kunnen.

De meeste van ons kweken met 10 tot 20 koppels. Als u bovenstaande stelling kunt onderschrijven, betekent dit dat, indien wij ons moeten kunnen blijven meten met de vele grotere kwekers, wij ons dienen te specialiseren op uitsluitend één kleurslag. Het is niet alleen dat als we meerdere kleurslagen kweken we dan veel meer moeten leren over vererving etc. etc., maar meer nog door het te kleine aantal kweekkoppels van één kleur. Zodoende is onze kans dan maar erg klein. Willen we kunnen meespelen aan de top dan is specialisatie noodzakelijk!

door J. Foederer

EDELCHÉMIE PANHEEL B.V.

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEÓFLEX E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, voliére, broednesten, etc. Het gebruik van insecticide is 10 x minder.

Bel ons op... telefoon 04747-22 20

ORNI-MONDO

Frans Beirenslaan 125

2210 Borsbeek (bij Deurne-Antwerpen) België
Telefoon vanuit Nederland: 09.32.31.22.39.39

Altijd in voorraad grote variëteit tropische vogels w.o. bijzondere astrilden, diverse Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse sijen, bruine- en andere rijstvogels, isabel spitsstaartamadines, tangara's, kolibries, toekans, toerako's etc. Steeds koper van uw Australische prachtvinken, kanaries en parkieten. Zaadzifters, ziekenkooien, schakelklokken, dimmers en andere benodigdheden. Folders op aanvraag. Onze collectie sportprijzen, zoals bekens, zullen en medailles is uniek. Katalogus op aanvraag. Prachtig materiaal tegen interessante prijzen.

Over bloemen en planten

Bureau voorlichting bloemen en planten

JULIA VOSKUIL

Kamerplanten, help ze goed de winter door

Niet alle kamerplanten gaan jarenlang mee, een pantoffelplantje is na de fleurige bloei waardeloos, een Primulaatje kan de tuin in en een cyclaam vraagt de nodige zorg als we hem opnieuw in bloei willen brengen. Maar de vaste versierders van ons huis, de gatenplant, Yucca, Dieffenbachia of grote krulvaren willen we zo lang mogelijk mooi houden. In de winter is er een eerste vereiste: **zoveel mogelijk licht**. 100 cm de kamer in scheelt al 25% licht en gedurende de donkere dagen van 't jaar kan een plant zich dan nauwelijks in leven houden. Want met behulp van licht kunnen planten met hun groene delen zelf voedsel maken (assimileren, een ingewikkeld proces), maar

dat lukt niet als er onvoldoende licht is. Dat kan niet worden opgevangen door extra voeding (kunstmest) te geven, want dat anorganische voedsel dat ze met hun wortels opnemen - opgelost in water - is niet te vergelijken met de opbouwstoffen die ze zelf produceren. Bovendien doen planten het in de winter doorgaans wat **rustiger** aan - ook al mede ten gevolge van de geringe hoeveelheid licht - en dat moeten we juist begeleiden door wat minder te gieten en nauwelijks te mesten. Een gloeilamp in de nabijheid van een plant heeft zelden een goed effect want de lamp produceert nogal wat warmtestraling waarop een plant reageert met een slappe en ijle groei. Toch kan in elke hoek, hoe donker ook, wel een plant groeien.

Alleen echter met behulp van een speciale **plantenlamp**, die groeilicht geeft. Een daglichtlamp voldoet niet aan die eisen, ook al lijkt het blauwe licht misschien wel effectvol. Alleen de Philips-plantenbelichtingslamp MLR 160 watt met speciaal armatuur komt tegemoet aan de eisen van een plant; hoewel het licht aan de witte kant is zal het in een donkere hoek zelden misstaan. Dat is in mindere mate het geval met t.l.-buisen, die meestal toch op z'n minst moeten worden weggewerkt.

Een ander winterprobleem is de **luchtvochtigheid**, die volgens een goede hygrometer moeten worden bewaakt en minstens op 60 moet staan. Een nog lagere relatieve vochtigheid is slecht voor u zelf (slijmvliezen drogen uit) en zeker voor de

Plantenbelichtingslamp van Philips in groot armatuur (er is ook een klein) die werkelijk goed groeilicht geeft

Plantenpijltjes, wég luis en spint! Grote planten moeten er een paar hebben.

planten. Er zijn speciale verdampers te koop, die voortdurend water laten koken en het vertrek aldus vochtiger maken. Een vervanging van het keteltje op de kachel, want wie heeft dat nu nog? In een flinke kamer (6 x 10m) wordt dagelijks 22l (2 x vullen) verdampt onder droge omstandigheden (er zit een automatische voeler in), dus die bakjes aan de verwarming halen nauwelijks iets uit. Een goed tuincentrum zal u over luchtbevochtigers kunnen inlichten.

Sproeien helpt ook, maar zo eenvoudig is dat ook niet bij je mooie meubelen en gezeemde ramen. Om het ongedierte **spint** onder de duim te houden helpt het in elk geval wel. Hetzelfde is het geval met het zgn. **plantenpijlje**, dat ook luizen de pijp uit jaagt. Het kartonnen pijltje bevat een giftige stof, die de plant via de wortels opneemt. De plant doet dat geen kwaad, maar het insect dat van de sappen zuigt wél (systemisch middel); helaas zijn niet alle zuigende insecten gevoelig voor de stof (witte vlieg en thrips helaas niet). Wol- en schildluizen kunnen met spiritus worden aangestipt, daarvan lost hun 'huisje' op en dat betekent hun dood. Controleer de planten steeds goed op deze nauwelijks zichtbare belagers. Als er kleverige bladeren te vinden zijn is er in elk geval iets mis... meestal goed mis ook! Dus: winterverzorging bestaat uit extra aandacht voor

- voldoende licht
- voldoende hoge relatieve vochtigheid
- regelmatige controle op 'beestjes'

en verder... rustig aan met water ('s morgens gieten) en voeding.

Tip: wilt u hartje winter het voorjaar proeven? Ga naar de KERSTFLORA in Hillegom (22 t/m 27 december). VVV of Bloembollencentrum weten er tegen die tijd wel meer van.

Onkruiden

P.J. de Penning.

Zulte (Aster tripolium L.)

Een vruchtbare plant, die zulte. Of laten we maar even deftig zeggen: Aster tripolium L., dat klinkt ook wat voornameer. Vindt u niet? Doch hoe voornaam het ook moge zijn; de stand- of groeiplaats van de zulte is allerminst voornaam. Die staat in schrille tegenstelling, met hetgeen we zouden vermoeden. Deze planten houden van een brakke-, enigszins zilte bodem. Daardoor vinden we ze vaak op pas opgespoten terreinen en plaatsen waar het slib uit b.v. de zeehavens gestort is.

Dat zijn doorgaans ook terreinen, waar u zich uiterst voorzichtig op moet begeven, wilt u tenminste niet in de drassige bodem wegzakken. Als deze stortplaatsen wat opgedroogd zijn, dat kunt u meestal wel aan de talrijke scheuren in het grondoppervlak zien, kunt u het wel eens wagen om het te belopen. Maar voorzichtigheid blijft ten alle tijde geboden!

Welnu, als u dan zover gekomen bent en u bevindt zich tussen de duizenden asterbloemen (of liever gezegd: planten), mogen we voor deze keer het zaad wel eens laten voor wat het is. U kunt beter proberen de planten te bemachtigen als zij nog jong en fris zijn. Dat is kostelijk groenvoeder voor uw vogels en ... ook voor u! Als u het als groente wilt nuttigen, kunt u dat met een gerust hart doen.

Een heel bijzondere aanblik geeft zo'n zultebepanting, als zij in volle bloei staat. U waant zich in een ver, vreemd land. Niet omdat ons land

niet mooi zou zijn, maar omdat we een dergelijke, omvangrijk rijke bloemenrijkdom niet zo heel vaak in ons land tegenkomen. De lichtblauwe-, violette-, of een enkele keer witte bloemen, wiegen zich bij duizenden in de wind. Prachtig!!

Tenslotte nog iets over de naam. Wat het woord Aster betekent, kon ik helaas niet naar genoeg achterhalen. Het zou misschien in verband gebracht kunnen worden met het Latijnse Asteriscus, wat sterretje betekent. Tripolium komt vermoedelijk van het Griekse woord tripolis, is vruchtbaar.

Als we een terrein, getooid met deze bloemen, overzien, wordt het des te duidelijker, wat Lineus met deze aanduiding bedoeld heeft.

P.J. de Penning

VOGEL '80

met meer dan 7000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW van Nederland.

Van 11 t/m 13 januari 1980
in HET TURFSCHIP te BREDA.

EEN GEVLEUGELD EVENEMENT

Geopend:

Vrijdag 11/1 van 10-22 uur
Zaterdag 12/1 van 10-19 uur
Zondag 13/1 van 10-17 uur

Toegangsprijzen:

Volwassenen f 5,—
Kinderen tot 12 jaar f 2,50
en bejaarden f 1,—

Kweek en kweekselectie 1-2

Alle kweekvormen kunnen altijd veel plezier geven aan de beoefenaar van de betreffende kweekvorm.

Ik adviseer dan ook:

1. Vraag advies van een goed kweker bij het samenstellen van de kweekparen. (Let hierbij ook op de aanwijzingen, die een keurmeester op het keurbriefje plaatst.)
Bijvoorbeeld de kwekers met enige vogels naar een clubavond laten komen (b.v. Technische dag), waar een deskundige advies kan geven voor het samenstellen van enige goede kweekparen. Zelfs kan ik me indenken, dat enige leden een pool vormen, waarin ze de vogels inbrengen en door zo'n deskundige de kweekparen laten samenstellen. De gevormde kweekparen kunnen dan gelijkelijk gedeeld worden over de pooldeelnemers.
2. Gebruik vogels, die de gewenste kweekvorm aankunnen. B.v. een pop, die slecht voert, gebruikt men nooit voor de wisselbroed. (liefst helemaal niet gebruiken).
3. Kruis altijd ervaring aan jong. Bijv. Een oudere man aan een jonge pop of andersom.
4. Haal niet teveel franje in de kooi, maar probeer zo raszilver mogelijk te kweken. Controleer de kweekresultaten met de verwachtingspatronen.
Alleen ervaren kwekers weten misschien raad met zoveel erf-factoren.
5. Gebruik slechts sterke vogels voor de kweek.
6. Een pop moet minstens 9 tot 12 maanden oud zijn voor ze aan de kweek mag deelnemen.
7. Voor men de vogels in de kweekkooi plaatst, moet men op de volgende punten letten:
 - a. De vogels moeten goed en regelmatig doorgeruid zijn.
 - b. Het verenkleed moet strak en aaneengesloten zitten. Er mogen geen kale plekken zichtbaar zijn. De zgn. broedplek op het borstbeen moet een duidelijke doorbloeding laten zien.
 - c. De vogels mogen de vleugels niet laten hangen of kruiselings dragen.
 - d. De vogels mogen geen onvol-

groeide pennen of bloedpennen bezitten.

e. De lever mag slechts enkele millimeters zichtbaar zijn bij gezonde vogels.

f. De darmen mogen niet dik gezwollen en duidelijk zichtbaar zijn.

g. De aarsopening moet schoon zijn.

h. De neusdoppen moeten droog, open en schoon zijn. Ook bij enige druk moeten de doppen droog blijven.

i. De ademhaling moet met **gesloten** snavel geschieden. Ook na een schrikreactie, of indien men de vogel in de hand moet nemen.

j. De vogels mogen geen piep-, ruis-, snurk-, snotter- of gaappeluiden laten horen. Dit mag zelfs niet gebeuren bij pas uitgevangen exemplaren.

De volgende fase in de selectie is de algemene conditie.

Voordat echter de vogel in de broedkooi komt volgt nog een laatste inspectie:

1. De vogel moet stevig aanvoelen.
 2. Het vlees moet een gezonde kleur hebben (roze).
 3. De nagels mogen niet te lang zijn.
- Het besluit dat gekweekt gaat worden in één of meerdere kweekvormen, dat ligt bij de kweker zelf. Elk der kweekvormen heeft zijn voor- en nadelen.

Vollerebroed:

Bij deze kweekvorm plaatst men één man of meerdere mannen, (maar dan telkens een oneven aantal), in een vollere met voor elke man drie of meer poppen. De voordelen van deze kweekwijze kan ik haast niet aanwijzen of het zou moeten zijn, dat het bedieningsgemak voor de kweker is opgevoerd tot éénmaal het verstrekken van het voedingspakket.
Nadelen van deze kweekvorm zijn er echter legio, waarbij ik de voor-naamste vind, die van de onbekende afkomst en de mogelijkheid van nestverstoringen.

Wisselbroed:

Wisselbroed is een van de meest voorkomende kweekvormen. Bij deze broedvorm gebruikt men één

kweekman op meerdere popjes, waarbij de popjes in tegenstelling tot de vorige vorm, zijn gehuisvest in aparte kweekkooien.

Voor het toepassen van een gerichte kweek kan een ervaren kweker het beste deze kweekvorm gebruiken.

Voordelen:

1. Weinig mannen nodig.
2. Vastleggen van karakters, die behouden moeten worden in het nageslacht, is gemakkelijker.
3. Het kweekmateriaal is altijd overzichtelijk geëtaleerd.

Nadelen:

1. Onbekende c.q. ongewenste erf-factoren van de man kunnen zich door het gebruik bij veel poppen in het nageslacht manifesteren.
2. De pop moet het werk alleen doen. Daarom adviseer ik voor deze kweekvorm ook het toepassen van ver doorgevoerde familietelt (stamboomkweek), zodat verrassingen tot het kleinste minimum kunnen worden teruggebracht.

Parenbroed:

Deze kweekvorm heeft mijn persoonlijke voorkeur, maar kan alleen dan toegepast worden, indien de stam reeds opgebouwd is of men geeft niet veel om stamopbouw. Bij deze methode zijn man en pop ondergebracht in één broedkooi. Deze kweekmethode beantwoordt het meest aan de natuurlijke omstandigheden.

Voordelen:

1. De afstamming is 100% zeker, omdat de in het geding zijnde erf-factoren zich beperken tot één stel.
2. De man neemt deel aan het broedproces, zodat het broeden en voeden minder vermoeiend is voor de pop.
3. Ook hier is het kweekmateriaal overzichtelijk geëtaleerd.

Nadelen:

1. Voor elke pop is een man nodig.
2. De pop kan in paringsdrijf komen tijdens het broed- en voedproces door het zingen van de man tijdens dit procédé en zodoende nest en eieren of jongen in de steek laten. Hierop moet de kweker zeer attent zijn. Ook kan het

voorkomen, dat de man de oorzaak van de ellende is door zijn paardrift en de pop geen rust geeft om tot broeden te komen.

3. De pop kan haar moederrol gaan verzaken, doordat de man het voeden van haar overneemt of door de man niet tot het voeden wordt toegelaten. Ook hier is de attentie van de kweker nodig.

Bij het toepassen van wisselbroed moet de pop eerst het nest gereed hebben, voordat men de man tot de pop kan toelaten. Na het bevliegen van de pop wordt de man weer weggenomen. Dit kan geschieden d.m.v. een tussenkooi tussen twee broedkooien of door het wegnemen van de man uit de kweekkooi.

De eerste methode geeft meer rust in de broedkooi, maar vergt meer ruimte, omdat op elke twee broedkooien één tussenkooi vereist is.

Bij paren- en voliërebroed kan men gedurende de gehele broedcyclus de man bij de pop (of poppen) laten, maar wel worden de mannen iets later dan de poppen in de broedkooi of voliëre geplaatst. Deze maatregel dient om de pop de gelegenheid te geven zich de omgeving eigen te maken, waardoor ze aan autoriteit wint ten opzichte van de man.

IV. Tot slot wil ik nog iets zeggen over de broedcondities om tot een geslaagd broedseizoen te kunnen komen.

1. Lichturen.

Een kanarie stamt uit streken, waar vroeger in het voorjaar de temperatuur al op ongeveer 14 - 18° Celsius schommelt en het aantal lichturen dan ongeveer 14 - 15 uren bedraagt. Willen we dus kweken met kanaries dan moeten we zorgen voor deze 14 - 15 lichturen per dag. In het verband met het licht maakt de kanarie geen onderscheid tussen dag- en kunstlicht. Dit geldt trouwens ook voor praktisch alle andere voliërevogels. Persoonlijk prefereer ik echter wel lampen van het daglichttype, indien het natuurlijke daglicht niet toereikend is.

Ook voor tropische en sub-tropische vinken, vinkachtigen, sijzen en sijsachtigen geldt ongeveer

hetzelfde met het aantal lichturen, zij het dat de uren in het algemeen iets meer moeten zijn.

Bij de tropen (exoten) geldt echter wel, dat de temperatuur in het algemeen iets hoger moet zijn voor de juiste broedconditie. Laat echter de temperatuur niet te hoog oplopen, omdat de jonge vogels na het kweekseizoen op de tentoonstellingen dan een te grote terugslag te verwerken krijgen. De beste temperatuur zou ongeveer 20° - 24° Celsius kunnen zijn.

2. Nestmateriaal.

Elk nestmateriaal, dat de vogel neemt, is in principe goed, mits er maar geen olie in het produkt verwerkt zit. Persoonlijk heb ik echter een grote hekel aan katoenpluis, omdat dit materiaal de onaangename gewoonte (eigenschap) bezit om zich om de pootjes van de pop te wikkelen. Dit kan tot ernstige infecties en zelfs amputaties aanleiding geven.

Ik gebruik bij voorkeur 'geplozen sisal' (in stukjes van 4 cm.), dat door alle vogels graag gebruikt wordt als nestmateriaal. Dit materiaal is natuurlijk (dus ademend), stug (wikkelt zich niet zo gemakkelijk om de pootjes), zacht en schoon. Het voordeel van de lichte kleur is tevens, dat nestongedier te snel zichtbaar wordt.

Veel tropen preferen donker gekleurd nestmateriaal, zoals hooi en kokosvezel.

3. Opfokvoer.

Ja, hiermee komen we op een teer punt in de kweek. Wat voor de een het summum is, is voor de ander nog lang niet goed genoeg.

Bij de samenstelling van het opfokvoer moeten we uitgaan van de volgende punten:

- a. Opneembaarheid door de ouders
- b. Voedingswaarde voor de jongen
- c. Economisch aantrekkelijk

Helaas wordt aan punt c. in het algemeen te veel aandacht besteed en komen de punten a. en b. een beetje teveel in het gedrang.

Belangrijk bij de samenstelling van een opfokvoer is niet dat de

jonge vogels 'ù' zeggen tegen het opfokvoer, maar de ouders, want dié moeten het voeren. Het erge is daarbij, dat juist de jonge vogels het zo hard nodig hebben. Belangrijk is hierbij vooral, dat het opfokvoer eiwitrijk van samenstelling is in de eerste drie levensweken van de jonge vogels. Deze jongen hebben juist dan ongeveer 21% ruweiwit nodig.

Bij alles is één ding erg zeker.

Wat een oudervogel graag eet, dat voert hij ook aan zijn jongen.

Ikzelf heb goede resultaten (ervaring) behaald met de volgende samenstelling van een opfokvoer:

(Ik ga hierbij uit van delen van één kilo, tenzij anders vermeldt).

1 deel basisopfokvoer van een goed merk (al of niet met kleur bijmenging, al naar gelang het vogel type)

1 deel basisopfokvoer voor prachtvinken

1 deel universeelvoer

300 gram Protifar (een dierlijk eiwit produkt van een industrie uit Zoetermeer)

3 theelepels van een multi-vitaminepreparaat verrijkt met mineralen.

Naast dit opfokvoer is het 's-zomers wenselijk om miere-eieren aan het opfokvoer toe te voegen. Zelfs schuwe wildzangvogels laten bij mij hun natuurlijke schuwheid varen om maar zo snel mogelijk bij het opfokvoer te kunnen komen.

Toevoeging van gekiemd zaad is ook hier weer dringend noodzakelijk. Vooral negerzaad, raapzaad en hennepzaad zijn geschikt. Naast dit alleszins smakelijke kostje is het verstreken van groenvoer een heilig moeten. Vooral witlof, spinazie en sla zijn zeer aanbevelenswaard.

□

Blauwfazantje

Tekst: Cees den Hartog
Foto's: Horst Bielfeld/Müller

Het hierbij opgenomen plaatje is van het meest bekende vogeltje uit de serie, het **gewone blauwfazantje** dat, naar de Latijnse naam (*Uraeginthus bengalus*) ook wel Bengaals blauwfazantje wordt genoemd. Een paar bekende punten die meteen bepalend zijn voor het herkennen van deze soort zijn de mooie rode wangvlek, de bruinachtige bovenkop en nek en de fletsrode snavel met de zwarte punt. De pop mist de rode wangvlek en is in het geheel wat fletser gekleurd.

Vervolgens een familielid, het **Angola-blauwfazantje** en wanneer u even naar het plaatje kijkt en daarbij de rode wangvlek blauw kleurt zitten we aardig in de goede richting. De snavel is ook wat meer grijs, maar dat is beslist geen duidelijk herkenningsteken. Het probleem zit bij de 'Angola's' eigenlijk bij de poppen, want die zijn vrijwel gelijk aan de poppen van het bovengenoemde gewone blauwfazantje. In de boeken staat altijd zo mooi dat er een klein verschil is in de helderheid van de blauwe kleur, maar het zal niet meevallen om dat te ontdekken.

Blauwfazantjes in soorten

Inderdaad, er zijn soorten genoeg en de liefhebber die zich eens wil specialiseren kan met blauwfazantjes gerust de spreekwoordelijke borst natmaken. Om te beginnen is het al een hele toer om de soorten uit elkaar te houden en als u dan ook nog bedenkt dat er natuurlijk diverse ondersoorten bestaan, is de chaos zogezegd weer compleet.

Laten we ons echter niet druk maken om alle ondersoorten want daarbij zijn de verschillen vaak zo klein dat de geleerden het soms nog niet met elkaar eens zijn, we zullen ons dan ook beperken tot de drie soorten die regelmatig ingevoerd worden en waarmee ook regelmatig kweekresultaten behaald worden al komen teleurstellingen eerlijk gezegd méér voor.

Angola
blauwfazantje

Blauwkop blauwfazantje

En dan, als laatste, het blauwkop-blauwfazantje, zonder twijfel de meest fel-gekleurde soort. Hierbij is, de naam zegt het al, de hele kop blauw gekleurd, dus ook de bovenkop en de nek, wat bij de twee voorgaande soorten niet het geval was. Geen problemen met de man dus, die kunnen we wel herkennen, maar de pop is alweer wat fletser gekleurd dan de man en het blauw is wat minder uitgebreid, dus, vrijwel gelijk aan de poppen van de voorgaande twee soorten. De geoefende 'vogelkijker' zal misschien ontdekken dat een blauwkop-blauwfazantje iets groter is dan de andere soorten en ook wat meer rechtop zit op de stok, maar voor een verder onderzoek zullen we de betreffende pop even in de hand moeten nemen.

Wat is namelijk het geval? Bij de blauwkop-blauwfazant heeft de tweede grote slagpen de vorm die we van een vleugelveer gewend zijn, maar de poppen van het gewone én de Angola-blauwfazant hebben een veel smallere punt aan deze tweede slagpen.

Tot zover de diverse soorten, maar hoe zit 't nou verder? Is er makkelijk mee te broeden, zijn ze winterhard, wat eten ze? Wel, daar is niet zo eenvoudig antwoord op te geven maar laten we alle problemen één voor één proberen uit te rafelen.

Om te beginnen het voedsel, ik zou bijna zeggen het bekende Afrikaanse menu, voornamelijk kleinere zaden en wat levend voer wil er ook altijd wel in. Natuurlijk mogen trosgerst en graszaden niet ontbreken en, daar moet u wel rekening mee houden, de jongen worden zeker de eerste paar dagen alleen met levend voer gevoerd. Onze vogels hebben dan een uitgesproken voorkeur voor o.a. bladluizen en miereneitjes, terwijl wat verse onkruidzaden ook

graag genuttigd worden.

Het nest wordt gemaakt van grashalmen en dan meestal in een struik of lage boom, maar als u een nestkorfje kan aanbieden dan wordt dat meestal graag geaksepteerd en als u dan ook nog een aardige bekleding in de vorm van veertjes of dunne grashalmpjes kan aanbieden zullen uw vogels zeker niet ontevreden zijn. We praten nu wel steeds over voer en nestjes, maar broeden de blauwfazantjes wel in onze voliere? Een veel gehoorde klacht is dat ze 't bij de buurman wél doen, maar in onze eigen voliere niet. Hoe komt dat nou?

Wel, om te beginnen zal iedere vogel in de voliere kunnen broeden, waarom niet. We zullen dan echter wél moeten voldoen aan de nodige eisen, om te beginnen moet het juiste voer aanwezig zijn (insekten!) en het goede nestmateriaal. Een vogel die in de natuur altijd (bijvoorbeeld) grashalmen gebruikt zal in onze voliere echt geen genoegen nemen met uitgeplozen touw, of wát dan ook. We kunnen dan verder nog denken aan de nodige ruimte, die voor iedere soort verschillend is, de beplanting en niet te vergeten eventuele medebewoners die nogal eens lastig kunnen zijn. U ziet het, een hele lijst, maar een vogel die het niet naar zijn of haar zin heeft in onze voliere zal er niet aan denken om te gaan broeden maar véél drukker zijn met het zoeken naar voedsel, ruzie maken of proberen om een nest te maken op een plek waar dat nou nèt niet kan.

Over de winter-hardheid van onze blauwfazantjes kunnen we kort zijn. Om te beginnen zijn het vogels die uit Zuid-Afrika komen en daar pleegt het in de regel wat warmer te zijn dan in onze streken. Dat wil nou ook weer niet zeggen dat we 's winters

de kachel hoog moeten opstoken, maar dag en nacht in een paar graden vorst en een laag sneeuw lijkt me ook wát ál te barbaars. Gewoon een vorstvrij nachthok, waar ze eventueel ook overdag kunnen verblijven, is voldoende.

Wist u overigens, dat blauwfazantjes paren vormen voor het leven? In tegenstelling tot de overige 'Afrikaantjes' zijn het dus bijzonder trouwe beestjes, maar daar stapelt zich meteen weer het volgende probleem op! Veronderstel eens dat u een span blauwfazantjes in de voliere heeft, het broedt al een paar jaar leuk, en ineens gaat de pop (die zijn nou eenmaal het zwakste) dood. Jammer, even een nieuwe kopen denkt u dan. Ook jammer dat het dan meestal geruime tijd duurt voordat de man over zijn verdriet heen is en uw nieuwe aanwinst als zijn echtgenote aanvaardt, en daarbij mag u gerust op minstens één jaar rekenen. Wilt U blauwfazantjes gaan kopen? Gedenk dan dit verhaal en, als u zo gelukkig bent om te kunnen kiezen, koop dan jonge vogels, dat is meestal aan de kleur wel te zien en u hebt de meeste kans om deze 'liefdes-problemen' te omzeilen. En mocht u het eerste jaar nog géén jongen op stok krijgen, wordt dan niet ongeduldig. Uiteindelijk zijn wij, vogelliefhebbers ook vrij kieskeurig als we een partner moeten uitzoeken, waarom mag een blauwfazantje dat dan niet?

Het complete assortiment voor de vogelliefhebber

- boekenafdeling.... vogelafdeling.... (ook aankoop)
- kwaliteitszaden, opfokvoeders....
- honderden soorten kooien.... alsmede
- een volwaardig assortiment aan diverse materialen

Onze eigen fabricatie en belangrijke importen staan borg voor kwaliteit en service.

Openingsdagen en -uren:

maandag t/m vrijdag : van 14.00-20.00 uur
zaterdag : van 09.00-13.00 uur

FAUNA LUX

GROOT- EN KLEINHANDEL
Afdeling „discount“ - Brusselstraat 96 b
B-1681 Sint-Martens-Lennik
Telefoon 02/532.56.50

S. E. VOORDEWIND

Leharstraat 24
EERBEEK
Telefoon (08338) 25 87

VOGELHANDEL - INKOOP - VERKOOP - INRUIL

Tevens aanwezig op de vogelbeurzen te
Boskoop, Wezep, Ermelo, Apeldoorn en Bemmelen

de volière van de maand

Als laatste dit jaar willen we dolgraag een wel zeer bijzondere volière die van A. van Deth, Brandlichterweg 31 in Denekamp aan u tonen. De heer Van Deth is op 14 oktober j.l. 75 jaar geworden. Hij is mede-oprichter geweest van de eerste plaatselijke afdeling en al weer meer dan 27 jaar lid van de NBvV. Het is een bescheiden man en van jongsaf een pur sang vogelliefhebber. Zijn grote hobby is de kleurkanarie waarvan de kleurslagen rood intensief, rood-agaat en zalm het meest geliefd zijn. Jaarlijks kweekt hij er zo'n 150. Menige prijs is door hem, op de plaatselijke- maar ook op regionale en districtstentoonstellingen, in de wacht gesleept; zijn overvolle prijzenkast getuigt daarvan. In 1931 bouwde hij zijn volière met een model op schaal van de plaatselijke kerk. Het gehele complex staat er

nog steeds en is, na een lange staat van dienst, kort geleden geheel gerestaureerd. Het kan er nu weer heel lang tegen. Van Deth doet alles nog zelf. Het is een juweel van een volière die aan bewondering niet te klagen heeft. Menig vogelliefhebber is bij hem wezen kijken. Om u een indruk te geven van het geheel verwijzen wij u naar de plattegrond. De cijfers betekenen het volgende: 1 wand met 25 broedkooien (zie ook foto 6). 2, 3, 4 en 5a vluchten met gang (zie ook foto 7) 5 de kweekruimte (zie foto 6) 6 is het kerkgedeelte (zie foto 8 en 9) en 7 is de centrale verwarming. Het gehele complex is 9 m breed en 5.45 m diep. De volière is gebouwd tegen een betonnen scheidingswand. De voor- en zijkant bestaat uit een 60 cm hoog gemetseld muurtje waarop kozijnen met gaas en klapraampjes zijn geplaatst. De klap-

raampjes zorgen voor de nodige ventilatie of beschutting bij regen en wind. Het geheel heeft een geïsoleerd plat dak dat geasfalteerd is en is voorzien van 4 lichtkoepels van elk 100 bij 60 cm. De vloer is van 8 cm gewapend beton en de totale ruimte is voorzien van centrale verwarming en een goede verlichting; 2 TL van 20 watt en 2 nachtlampen. De verlichting is aangelegd met het oog op een vroege kweek. Op foto 7 ziet u de vluchten links en de gang, met rechts de glazen achterwand die doorzicht en toegang geeft tot het 'kerk' gedeelte. De kerk zelf is gebouwd op een stenen gemetselde fundering waarop stijlen van 10 x 6 cm eikenhout. De koepel, dakkapellen, kerk en torenwanden zijn aan de buitenkant gemaakt van 6 mm dikke asbestplaten en watervast hardboard.

6

542

7

Het dak en de torenspits zijn geasfalteerd. Van binnen is het dak geïsoleerd en afgewerkt met watervast hardboard. De kerk- en torenwanden zijn afneembaar zodat die kerk tijdens de koudere periode gesloten kan worden. Foto 8 toont u de kerk

in 'winterkleed'; foto 9 de kerk in 'zomerkleed'. Verder is de gehele voliëre alsook het kerkgedeelte van binnen wit geschilderd en van buiten in de kleuren bruin en wit. De kerk is in de oorspronkelijke kleuren van steen en

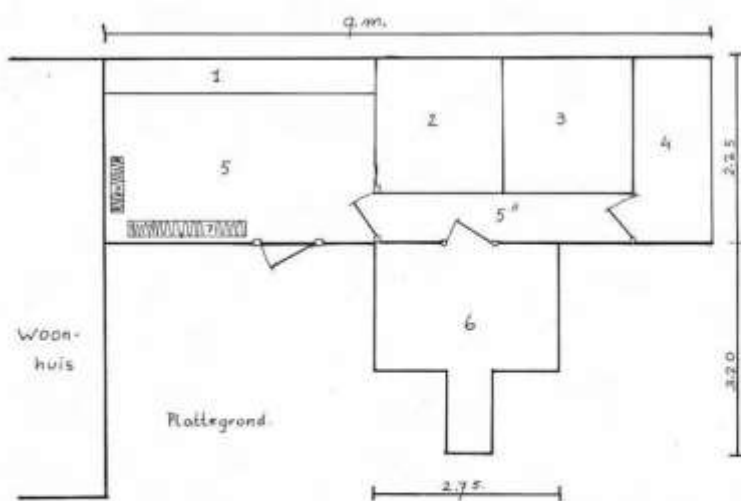
voegen nageschilderd. De haan en bal op de torenspits alsmede de wijzers van het uurwerk zijn voorzien van bladgoud. De hoogte van de koepel van de kerk is 2.25 m en de toren is 3.50 m hoog. Deze kerk is al sinds jaar en dag bezet door een collectie

8

9

wildzang, tropische vogels en parkieten. Om de voliëre is ruimschoots aandacht aan beplanting geschonken in verschillende hoogte niveau's. Bomen, coniferen, heide en tal van andere vaste planten alsmede het gebruikelijke zomergoed groeit en bloeit er weelderig. Een aangrenzend terras met een gemakkelijk zitje nodigt uit tot observatie en genieten van de vogels. Al met al een bijzonder fraai geheel waaraan de heer Van Deth, hij in het bijzonder, dagelijks vele uren plezier beleeft en waar zijn liefde voor de vogels, zijn grote hobby, vanaf straalt. Wij wensen hem oprecht nog vele jaren.

exotische vogels als hui

Natuurbehoud (vervolg)

5. Niet zeldzame/bedreigde soorten (vervolg)

a. Zangvogels (orde Passeriformes; vervolg)

Prachtvinken (familie Estrildidae; vervolg)

In de vorige afleveringen zagen we, dat wat de handel in Australische soorten Prachtvinken betreft, het vrijwel uitsluitend gaat om gekweekte exemplaren; de handel in Afrikaanse Prachtvinksoorten daarentegen betreft voor het overgrote merendeel wildvang-exemplaren.

De Aziatische Prachtvinken nemen wat dat betreft een tussenpositie in: een deel van de in de handel aangeboden soorten wordt uitsluitend gekweekt, een ander deel vrijwel uitsluitend ingevoerd als wildvang-exemplaren, terwijl één soort veel wordt gekweekt, maar ook nog veel wordt ingevoerd.

Via het maandblad 'Onze Vogels' (1974-1975) en enkele prijslijsten (1976) werden in totaal 13 soorten te koop aangeboden, waaronder het al eerder behandelde **Japans Meeuw-tje**, dat overigens geen natuurlijke soort is maar een kruisingsproduct van verschillende ondersoorten van het Bronzemannetje; verder werden er in deze periodes nog twee soorten uitsluitend te koop gevraagd.

Behalve het Japans Meeuw-tje worden nog drie andere soorten uitsluitend gekweekt: de **Roodkop-papegaai-amadine** (*Erythrura psittacea*), die het meest wordt aangeboden, de **Driekleurige Papegaai-amadine** (*Erythrura trichroa*), die wat minder vaak wordt verhandeld en de **Kortstaart-papegaai-amadine** (*Erythrura cyaneovirens*), die het minst vaak wordt aangeboden, zij het toch nog regelmatig.

De vrij veel verhandelde **Rijstvogel** (*Padda oryzivora*) wordt veel gekweekt, maar ook nog steeds veel ingevoerd. Alle overige Aziatische Prachtvinksoorten die veelvuldig in de handel worden aangeboden, worden vrijwel uitsluitend ingevoerd:

Muskaatvink (*Lonchura punctulata*), **Driekleurmon** (*Lonchura Malacca malacca malacca*), **Zwartkopnon** (*Lonchura Malacca malacca atricapilla*), **Witkopnon** (*Lonchura Malacca*

ca maja), **Tijgervink** (*Amandava Amandava amandava*), **Indische Nonpareil** (*Erythrura prasina*) en het **Loodbekje** of **Malabarfazantje** (*Eudice malabarica*).

Alle in de vorige alinea genoemde soorten zijn typische cultuurvogels, die in zeer grote aantallen in een groot verspreidingsgebied voorkomen en grote schade aanrichten aan onder andere rijstvelden. De Muskaatvink en de Rijstvogel hebben zich zelfs verspreid over landen waar ze oorspronkelijk niet voorkwamen.

Met uitzondering van de Indische Nonpareil, waarvan jaarlijks grote aantallen worden ingevoerd, zijn de in Nederland aangeboden Erythrura-soorten (Papegaai-amadines) doorgaans nakweek-exemplaren van enkele vroeger ingevoerde wildvang-exemplaren. Bij twee soorten is de nakweek op grote schaal gelukt (Roodkop- en Driekleurige Papegaai-amadine). In Japan is ook de kweek van de Kortstaart-papegaai-amadine op grote schaal gelukt.

Wildvang-exemplaren van Erythrura-soorten zouden zeer zelden in de handel zijn, omdat de meeste soorten in zeer beperkte en moeilijk te bereiken, afgelegen verspreidingsgebieden voorkomen (meestal maar één of enkele eilandjes). Volgens Robiller zouden verschillende soorten zeldzaam zijn en zou de Manilla-papegaai-amadine (*Erythrura viridifaciens*) zelfs met totale uitsterving worden bedreigd. Volgens de normen van de IUCN* wordt alleen de **Kleinschmidt's Papegaai-amadine** (*Erythrura kleinschmidti*) met uitsterven bedreigd.

De Rijstvogel is een al van oudsher bekende kooi- en volièrevogel. Reeds honderden jaren geleden werd hij door de Chinezen gekweekt; toen is ook al de eerste kleurmutant gefokt (leukistisch wit). Momenteel zijn meerdere kleurmutaties bekend. Indien deze soort wat intensiever gekweekt zou worden en de handel daardoor onafhankelijk zou worden van wildvang-exemplaren, zou deze soort zich in de nabije toekomst snel kunnen ontwikkelen tot een volledig gedomesticeerde soort.

Nonnetjes (*Lonchura*-soorten) wor-

den vrijwel uitsluitend geïmporteerd. Broedresultaten zijn bekend, maar komen in verhouding slechts sporadisch voor. Hetzelfde geldt min of meer voor de Muskaatvink (ook een Lonchura-soort), hoewel deze gemakkelijk te kweken zou zijn, als ook voor de Tijgervink.

De export van Aziatische Prachtvinken uit de landen van herkomst is ontstellend groot, hetgeen moge blijken uit de volgende cijfers.

Via de Londense luchthaven Heathrow werden in één jaar tijd bijna 198.000 exemplaren aangevoerd verdeeld over 9 soorten; bijna 173.000 exemplaren hiervan waren bestemd voor doorvoer naar andere landen (zie tabel 16). Alle aangevoerde exemplaren waren afkomstig uit India, Thailand en Maleisië. De Tijgervink is duidelijk de meest uitgevoerde vogelsoort van India; waarschijnlijk exporteert India jaarlijks tenminste 1 miljoen exemplaren. Tien procent (d.i. ruim 10.000 exemplaren) van de via Heathrow aangevoerde Tijgervinken was bestemd voor Nederland (dit cijfer heeft betrekking op de periode Juli '73 - Juni '74). Hoewel het aantal Indische Nonpareils, dat op Heathrow werd geregistreerd, niet bijzonder groot was, exporteert Thailand jaarlijks toch enorme hoeveelheden; het is van dit land de meest uitgevoerde vogelsoort. In 1967 exporteerde Thailand 18.000 en in 1971 maar liefst 196.000 exemplaren van deze soort; de meeste hiervan gaan waarschijnlijk naar Japan.

Ook de Verenigde Staten importeert enorme aantallen Aziatische Prachtvinken: in 1970 alleen al 208.500 exemplaren.

Literatuurbronnen:

1. INSKIPP, T.P. All heaven in a rage; a study into the importation of birds into the United Kingdom. Royal Society for the Protection of Birds.
2. SMIT, C.P.J., R.J. STERK, H.C. WALVOORT. Exotische dieren als huisdieren, ja of nee?; een oriëntatie. Faculteit Diergeneeskunde, Rijksuniversiteit Utrecht, 1977.
3. ROBILLER, F. Prachtvinken,

Inhoudsopgave jaargang 1979

- LGEMEEN** (in pagina-voegorde)
- felijkheidsleer 6-155-230-295-335-378
 L-Verlichting 11-114-251-279
 weekervaringen 11
 tactische wenken 33-83-127-184
 antallen vogelsoorten in China 34
 OM-TT in Breda 55-104
 stand niet Australische parkieten 111
 ndoscopie 115-228
 validatie vogels 119
 estkastencampagne 129
 renplukken 198
 utaties bij tropische vogels 215
 ippenverdriet 219
 opische duifjes 251
 ivend voer 258
 rugkeer van een verloren zoon 267
 estkastje 279
 intoonstelling is terleurstelling 299
 igheren van vogels 310
 ige druk 341
 et licht 377
 ggelhandel 390
 instgrepen 400
 'quete 1979 427
 stenbesparende verlichting 442
 in interessante kruising 450
 eelwormen 454
 week en kweekselectie 494-539
 ieren 523
 elzijn 523
 otische vogels als huisdier 37-85-131-171-
 11-253-342-402-431-496-544
 aporniden 225-450
 apornis roseicollis 225*-513*
 athyst glansspreeuw 301*
 gola blauwfazantje 541*
 'a's 420*
staarden 79-263-293*
oemen en planten 26*-76*-124*-173*-220*-
 18*-312*-348*-396*-444*-488*-536*
ekennieuws 136-142-266-414-506
ndsmededelingen 26-46-137-190-235-238-277-
 5-347-405-462-498-503-506-654
 i groene inlage julinumnummer alles over ringen
 i tentoonstellingen en in blauwe inlage in
 i tembernummer alsmede de pagina's 488 en
 i 7 alles over de bondskampioen 1980)
 ndvink 215*
 auwgele ara 421*
 auwfazantje 73-159-540*
 auwkop blauwfazantje 72-541*
 auwvoorhoofdamazonen 265*
 iiviaanse bergkardinaal 252
 nte boertje 209*
 aamsluiper 164*
 uine druppelastrilde 529*
 izerd 165*
 iiformische kuifkwartel 398
 ininde ara 420*
 ipuzenlori 185*
 ijaliijster 21*
 vergkestertje 484*
 vergpapegaal, grijsrug 32*
 ropese koolvogels 84-102-222-296-307-352-
 i
 enastrilde 472*
 Fazanten 120-531*
 Fishers weduwevogel (wida) 213*
 Fuuf, georde 213*
Grasparkieten 19-107-163-208-273-303-307-331-
 383-423-426-479-519
 Geelgors 388*
 Geelvleugel ara 365*
 Geelvoorhoofdsprecht 4*
 Goliathreiger 468*
 Gordelgrasvink, witte 216*
 Goudborstduif 280*
 Goudbuikje 436*
 Goudfazant 531*
 Goudnek ara 265*
 Groenpastel sijs 527*
 Grijsrug dwergpapegaal 32*
 Halsbandparkiet 114*
 Herdermaina 38*
 Honingvogel, groenkop- 345*
 Irlislorie 304*
 Japanse meesgoudvink 469*
Kleurkanaries algemeen
 6-155-167-207-230-295-335-378-390-520-535
 Aagsatserie 100*
 Bruinivoer 525*
 Bruinserie 232*
 Geelivoer 492*
 Groenserie 260*
 Grijsvleugels 448*
 Isabelserie 169*
 Ivoer 270*
 Mozaleken 109*
 Phaeo's 360*
 Satinet 361*
 Wit 27-71-225
 Kitta, groene 485*
 Kneu 65*
 Kolibries 257*
 Koningsparkieten 245*
 Koningspijlen 435
 Koolmees 196*
 Kraanvogels 394*
 Kwartelastrilde 128*
 Lachduif 355
 Lories 512*
Meerkoet 64*
Melba-astriilde 24*
Molukkenlorie 309*
Montelri druppelastrilde 529*
Onkruiden
 Allysium 349*
 Biggekruid 445*
 Boerenwormkruid 125*
 Kattestaart 77*
 Kleefkruid 29*
 Klein kruiskruid 173*
 Speenkruid 221*
 Spurrie 269*
 Vlinderbloem 313*
 Veldiathyrus 489*
 Wiigenroosje 397*
 Zulte 537*
 Paapjes 278
 Pagodespreeuw 177*
 Papualories 512*
 Paradijskraanvogel 372*
 Patrijs 41*
 Patrijsaastriilde 128*
 Pelikaan 356
 Philippijnse hangparkiet 343
 Picta 161*
 Poederspecht 4*
 Pimpelmees 197*
 Postuurkanaries 202
 Pruimkopparkiet 481*
 Purpergranaatastrilde 440*
 Reuzereiger 468*
 Rode woestijnvink 264*
 Roodborst kroonduif 300*
 Roodbuikberglangara 89*
 Roodkapparkiet 52*
 Roodkop baardvogel 121*
 Roodoorbulbul 424*
 Roodvleugelparkiet 248*
 Rotshaan 290*
 Rijstvogel, isabel- 217*
 Saffraanvink, kleine- 447
 Specht, witte- 18
 Spechten 4*
 Splendidparkiet 262
 Stella lories 512*
 Sijs, mutatie 527*
 Timor roodvleugelparkiet 248*
 Toekan 545
 Toerako's 147*
Voeding 15-119-258-454
Vitaminen 338-386
Volière van de maand 22-66-134-174-226-254-
 332-380-438-490-542
 Valkparkiet 75-483
 Vlootjeslorie 437*
 Voorindische spreeuw 39
 Vuurvinkje 159
 Wida's 324*
 Wilsons lijster 337*
 Witborstrietvink 200*
 Witruglorie 40
 Witte specht 16
 Witvleugel kernbijter 17*
 Woestijnvink 400*
 Woestijnvink, rode- 264*
Zangkanaries 13-299-429-521-523
Zebrawinken
 Algemeen 307 - 351
 Bruine 483
 Loodwang 61
Ziekten/gebreken (in pagina-voegorde)
 Fractuurbehandelingen 30
 Diversen 69*
 Röntgenonderzoek 122
 Pseudotuberculosis 180
 Cochlosoma 182
 Verenplukken 198
 Kruipers 273
 Oogaandoeningen 305*
 Pokkenenting 308*
 Plukkende papegaaien 358
 Dermatomyosis 376*
 Vogellicht 433*
 Luchtzakruptuur 470
 Zilveroornachttegaal 53*
 Zwaluwparkiet 373*
 Zwartkoptimalies 392*

**WIJ WENSEN U ALLEN FIJNE KERSTDAGEN,
 EEN PLEZIERIGE JAARWISSELING
 EN EEN GEZELLIG EN LEERZAAM BEZOEK AAN
 VOGEL '80, VAN 11 t/m 13 JAN.
 IN HET TURFSCHIP TE BREDA.**

Gun uw vogels het beste!

WITTE MOLEN zaadmengsels door onze voedingsdeskundige uiterst zorgvuldig samengesteld. Aangepast aan de behoefte van de vogels in het seizoen. Naast een keur van mengelingen, voor de specialist de ALLESTERIN-Serie ALLESTERIN het aan het zaadmengsel toegevoegde "Konditiekorreltje", bevat vitamines, mineralen en sporenelementen

WITTE MOLEN VOLRIJKE
VOGELZADEN VAN EEN
PRIJSWAARDIGE
KWALITEIT

VOOR U DIE VAN
VOGELS HOUDT

Alleenvertegenwoordiging:

ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2,
Meeuwen (N-Br)
Tel. 04165-14 33

Vogelvrienden Krimpen a/d IJssel copv